

การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอป่า

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หฤษฎ์ชัย อินทโสทธิ

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2552

การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอป่า

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หฤษฎ์ชัย อินทโสทธิ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง

ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2552

การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หฤษฎ์ชัย อินทโสทธิ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สุวรรณ์ ยิบมันตะสิริ

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. วินัส ฤชัย

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ วัชร พงษ์นิกันนท์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

6 พฤศจิกายน 2552

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือของหลายฝ่าย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.วินัส ฤชาชัย ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา รวมทั้งกรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆของงานวิจัยฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณท่าน รศ.สุวรรรัตน์ ยิบมันตะศิริ และ รศ.วัชรวิทย์ พฤทธิกันนท์ ที่สละเวลามาเป็นกรรมสอบการค้นคว้าแบบอิสระ รวมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าต่อการศึกษา พร้อมทั้งแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ อันส่งผลให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ด้วยความเอาใจใส่และเมตตาเป็นอย่างดีเสมอมาและขอขอบคุณบรรณารักษ์ประจำห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่างๆเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่และญาติพี่น้องทุกท่านสำหรับการสนับสนุน ด้านทุนการศึกษา กำลังใจ คำแนะนำและการสนับสนุนในทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้รวมทั้งความช่วยเหลือทุกประการที่มีส่วนร่วมทำให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ฤกษ์ชัย อินทโสทธิ
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ชื่อเรื่องการศึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายหฤษฎ์ชัย อินทโสติ

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รศ.ดร.วินัส ฤชัย ประธานกรรมการ
รศ.วัชรวิ พฤทธิกานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มี 3 วัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน และ 3) เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 ตัวอย่าง ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบบังเอิญ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) และ เทคนิคการเรียงลำดับความสำคัญ (Ranking Techniques)

ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวพบว่าส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถแท็กซี่เพื่อน พักอาศัยในเกสเฮ้าส์ เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย เป็นจำนวน 2-3 ครั้ง โดยเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวน 1-3 วัน นิยมท่องเที่ยวในศูนย์วัฒนธรรมจันทน์ และสะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย มีความสนใจประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวการล่องแพแม่น้ำปาย และการเดินสำรวจป่าและระบบนิเวศ และเสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวจำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน

ผลการศึกษาระดับปัจจัยด้านอุปสงค์ทางการตลาดที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลอันดับ 1 คือ ปัจจัยด้านสังคม เช่น สถานที่เป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก อันดับ 2 คือ ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น และอันดับ 3 คือ ด้านผลิตภัณฑ์

ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้ แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 และด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันขึ้นอยู่กับ ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอันดับแรกในด้านผลิตภัณฑ์ คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ ด้านราคา คือ ความหลากหลายด้านราคาของสินค้าและบริการ ด้านสถานที่ คือ มีระบบสาธารณูปโภคดี ด้านการส่งเสริมการขาย คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น คือ สถานที่พักและสถานที่ท่องเที่ยวได้รับรางวัลที่เป็นมาตรฐาน ด้านบุคลากร คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ และ ด้านสังคม คือ สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป

Independent Study Title An Analysis of Eco-Tourism Demand in Pai District,
Mae Hong Son Province

Author Mr. Haritchai Inthasotthi

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr.Venus Rauechai

Chairperson

Assoc.Prof.Watcharee Prugsiganont

Member

ABSTRACT

The aims of this research are 1) to study the eco-tourism services provided for visitors in Amphur Pai in Mae Hong Son Province, 2) to study those factors which affect the eco-tourism that takes place in Pai, and 3) to study the satisfaction levels of those visitors that use the eco-tourism services provided in Pai.

The primary data used in the research came from questionnaires completed by a random sample of 300 travellers. The analysis of this data was carried out using descriptive statistics, multi-linear regression analysis and ranking techniques.

The results of the research show that most travellers go to Pai with friends by car, stay at guest houses, and have visited Pai several times. They normally stay in Pai for between one to three days, and most visit the Yunnan Cultural Center and the 'bridge of history'. Most travellers are interested in the area's culture, join in activities such as river rafting and trekking and spend on average between 1,001 and 2,000 baht per day.

The market factors that generate the demand for eco-tourism in Pai are: (i) social factors such as the location's reputation; that it is a good place for families to visit, (ii) that tourists visit Pai seeking to experience stimulating adventure activities, and (iii) the support aspects.

Multi-linear regression analysis was carried out on the factors which affect the demand for eco-tourism in Pai. The results of this analysis show that the number of days travellers spend in Pai is affected by their education level, the average number of annual days leave they receive, their total spending power per day and how many times they have been to Pai before; showing a significance of 0.10.

The analysis of eco-tourism activities in Pai therefore shows that the travellers' main feeling after spending their time in Pai, is that they have visited an interesting place. For price factors, the preference among travellers is for there to be several price levels for goods and services, and in terms of the location, most travellers prefer to have good public utilities in place. With respect to promotion and advertising, most travellers become aware of the area through television advertising, and with respect to their motivation for visiting Pai, most identify the areas' general reputation and the awards it has received for attaining high standards. In terms of personal factors, most travellers like to meet service-oriented staff and finally, for social factors, the excellent reputation of the location is of primary importance.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	5
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา	9
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	25
3.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	25
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	26
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
3.4 วิธีการวิจัย	27
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	33
4.2 รูปแบบและพฤติกรรมกรรทองเที่ยวเชิงนิเวศของนักทองเที่ยว	36
4.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน	51
4.4 ความพึงพอใจของนักทองเที่ยวต่อการทองเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการทองเที่ยวต่อวัน	62

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุปผลการศึกษา	70
5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	78
5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	83
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ	89
ประวัติผู้เขียน	109

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1	3
1.2	4
4.1	34
4.2	37
4.3	38
4.4	39
4.5	40
4.6	41
4.7	42
4.8	43
4.9	44
4.10	45
4.11	46
4.12	46
4.13	47
4.14	48
4.15	49
4.16	50
4.17	51

4.18	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	52
4.19	แสดงผลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ(เวลาพำนักเฉลี่ย)	54
4.20	แสดงผลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ(ค่าใช้จ่าย)	58
4.21	ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	63
4.22	ความพึงพอใจด้านราคาของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	64
4.23	ความพึงพอใจด้านสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	65
4.24	ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการขายของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	66
4.25	ความพึงพอใจด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	67
4.26	ความพึงพอใจด้านบุคลากรของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน	68

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
2.1 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความคาดหวัง	20
2.2 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความปรารถนา	21
2.3 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความยุติธรรม	22
2.4 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากประสบการณ์พื้นฐานในอดีต	22
3.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	25

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อปีค.ศ.1990 และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ที่สำคัญได้แก่ Nature Tourism, Biotourism, Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวดังกล่าวล้วนแต่เป็นการบ่งบอกถึง การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดาได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยว แบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย" โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยว ที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกคนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม แห่งประเทศไทย, 2539)

อำเภอพานั้นเป็นอำเภอหนึ่งในแม่ฮ่องสอนและถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในอดีตอำเภอพานั้นเป็นเมืองที่เป็นจุดแวะพักระหว่างทางของนักเดินทางระหว่างเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอนด้วย แต่ในปัจจุบันอำเภอพานั้นจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอมากมายและหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และ ด้านธรรมชาติที่ยังมีความสมบูรณ์อยู่อย่างมาก จุดนี้เองจึงทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจที่จะไปท่องเที่ยวในอำเภอมามากยิ่งขึ้น

แม้ในช่วงระหว่างปี 2549 - 2550 เศรษฐกิจไทยประสบภาวะถดถอยของการใช้จ่ายภายในประเทศ ในขณะที่ได้รับแรงขับเคลื่อนจากภาคการส่งออกที่สามารถขยายตัวได้ดี ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวต่างชาติถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยในปี 2550 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติตามระบบการคำนวณของ ททท. (TAT basis) อยู่ที่ 547 พันล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 13.6 ต่อปี ถือเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 50 ของการส่งออกบริการ (Export of service) ของประเทศไทย และคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 6.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ขณะที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ คาดการณ์ก่อนปี ค.ศ. 2551 จะสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศได้ประมาณ 610 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 11.4 ต่อปี ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ 14.5 ล้านคน คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.4 ต่อปี แต่จากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ทำให้กลุ่มผู้ประท้วงปิดสนามบินสุวรรณภูมิและเกิดเหตุจลาจลกลางเมืองที่กรุงเทพฯ ในช่วงที่ผ่านมานั้น จะส่งผลต่อจิตวิทยาของนักท่องเที่ยวด้านความเชื่อมั่น ทำให้คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงในช่วงดังกล่าวทันทีที่ประมาณ 5-6 ล้านคน (Macroeconomic Analysis Group: Fiscal Policy Office, 2551)

ซึ่งผลจากความไม่สงบภายในประเทศนั้นเป็นสาเหตุทำให้การท่องเที่ยวของไทย มีการคาดการณ์ว่าประเทศไทยกำลังสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยววันละ 7 ล้านดอลลาร์ และมีการประเมินว่าจำนวนนักท่องเที่ยวอาจลดลง 3.5 ล้านคน จากแผนที่ตั้งเป้าไว้ ถ้าสถานการณ์ยังบานปลายไปจนถึงเดือนธันวาคม ขณะที่เมื่อปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยว 14.8 ล้านคน เดินทางมาเที่ยวในประเทศไทย ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากการส่งออกและนำเข้า เพราะการปิดสนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมือง ประมาณวันละ 3 พันล้านบาท ยอดสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศหายไปนับตั้งแต่พวกเขาสามารถรอการส่งสินค้าทางเรือ และกำลังหันไปซื้อสินค้าจากคู่แข่ง ในระยะทางการส่งออกของไทยจะได้รับผลกระทบหนักจากการที่บรรดาบริษัทประกันจะขึ้นค่าธรรมเนียมอันเนื่องมาจากความเสี่ยงด้านการเมือง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551)

แต่ถึงอย่างไรการท่องเที่ยวก็ยังถือได้ว่าเป็นรายได้หลักของประเทศไทย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นภาคบริการที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศได้อย่างมหาศาล โดยจากปี พ.ศ. 2546 - 2550 นั้นรายได้จากการท่องเที่ยวของไทยมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และมีมูลค่าการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าในทางบวกอย่างต่อเนื่อง โดยมีมูลค่า 253,458.31 ล้านบาท 300,494.86 ล้านบาท 286,657.31 ล้านบาท 386,234.36 ล้านบาท และ 447,306.48 ล้านบาท ตามลำดับ ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 คุณการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2546 ถึง 2550

รายการ		จำนวน นักท่องเที่ยว ต่างชาติที่มา เที่ยวไทย (คน)	รายได้จาก การ ท่องเที่ยว ของไทย (ล้านบาท)	จำนวน นักท่องเที่ยว ไทยไป ต่างประเทศ (คน)	รายจ่ายจาก การท่องเที่ยวของ คนไทย (ล้านบาท)	ดุลการ ท่องเที่ยว ของไทย (ล้านบาท)
2546	จำนวน	10,004,543	309,269.02	2,040,578	55,810.71	253,458.31
	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	-7.36	-4.39	-3.64	-14.74	-1.77
2547	จำนวน	11,650,703	384,359.77	2,595,021	83,864.91	300,494.86
	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	+16.46	+24.28	+29.45	+50.27	+18.56
2548	จำนวน	11,516,936	367,380.36	2,936,189	80,723.05	286,657.31
	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	- 1.15	- 4.42	+ 13.15	- 3.75	- 4.60
2549	จำนวน	13,821,802	482,319.17	3,253,311	96,084.81	386,234.36
	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	+ 20.01	+ 31.29	+ 10.80	+ 19.03	+ 34.74
2550	จำนวน	14,464,228	547,781.81/P	3,890,497	100,475.33	447,306.48/P
	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	+ 4.65	+ 13.57	+ 19.59	+ 4.57	+ 15.81

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2546-2550

หมายเหตุ ^P: ข้อมูลเบื้องต้น

รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปีพ.ศ.2549 นั้นถึงแม้จะมีเพิ่มมากขึ้นแต่จะสังเกตได้ว่า นักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายลดน้อยลงในหลายภาคของประเทศไทยแต่จากการที่การท่องเที่ยวในภาคเหนือได้ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากจึงส่งผลให้ภาคเหนือสามารถมีแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินเพิ่มมากขึ้นในการท่องเที่ยวซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 7.20 ซึ่งในส่วนนี้เองทำให้สามารถสรุปได้ว่าภาคเหนือมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการท่องเที่ยวเป็นภาคที่มีส่วนสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากด้วยเช่นเดียวกัน ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 เปรียบเทียบรายได้จากการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปีพ.ศ.2549

ภูมิภาค	รายได้จากการท่องเที่ยว(ล้านบาท)				ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง(บาท)	
	นักท่องเที่ยว	Δ (%)	คนไทย	ต่างประเทศ	บาท/ คน/ครั้ง	Δ (%)
รวมทั้งหมด	705,046.58	+ 13.37	365,276.28	339,770.30	3,525.70	- 1.23
ภาคเหนือ	67,742.31	+ 20.24	42,125.06	25,617.25	3,239.20	+ 7.20
กรุงเทพมหานคร	336,621.89	- 4.03	190,973.82	145,648.07	8,023.90	- 2.01
ภาคกลาง(ไม่รวม กทม.)	15,353.77	+ 14.08	12,108.22	3,245.55	995.80	- 0.18
ภาคตะวันตก	27,251.05	+ 14.00	19,908.09	7,342.96	1,684.60	+ 5.47
ภาคตะวันออก	77,932.50	+ 10.57	28,953.63	48,978.87	2,295.90	- 1.19
ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	32,847.97	+ 7.66	31,006.20	1,841.77	1,534.40	- 0.74
ภาคใต้	147,297.09	+ 92.71	40,201.26	107,095.83	4,019.10	+ 4.94

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2549

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายไม่นับรวมค่าพาหนะเดินทางระหว่างจังหวัด

จากเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้นส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมี

จำนวนลดน้อยลงเป็นอย่างมากจึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เศรษฐกิจของประเทศไทยยังมีการพัฒนาและเติบโตอยู่ได้เพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นยังคงมีการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศอยู่เพราะฉะนั้นในสถานการณ์แบบนี้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นจึงหันมาให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวชาวไทย และมีการออกนโยบายกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศมากยิ่งขึ้นอยู่อย่างมากขณะนี้

เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลถึงเรื่องการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวยุคใหม่ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการพิจารณาดำเนินการศึกษาทางด้านวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวยุคใหม่ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว ตลอดจนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ โดยการศึกษาจะสะท้อนถึงลักษณะของการท่องเที่ยว รวมถึงลักษณะของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวไปยังอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวยังสถานที่นั้นๆ ซึ่งจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจ สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเพื่อวางแผนแก้ไขปัญหา และการวางแผนดำเนินกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดความต้องการภายในท้องถิ่นและชะลอการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการค้า นโยบายการท่องเที่ยวของไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของการท่องเที่ยวยุคใหม่ของนักท่องเที่ยว ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

เพื่อให้ทราบถึงอุปสงค์ของการท่องเที่ยวยุคใหม่ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินนโยบายด้านการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินกิจการของธุรกิจด้านการท่องเที่ยว

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน ที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในช่วงเดือน กันยายน- ตุลาคม พ.ศ. 2552 โดยทำแบบสอบถามและเก็บข้อมูลทางด้าน ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรม ความพึงพอใจ และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว ภายใต้อุปสมมุติว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอำเภอปาย เป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด

1.5 นิยามศัพท์

การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรงานประจำ โดยปกติ การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางของคนจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง เป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพักผ่อน หรือหาความรู้ ซึ่งครอบคลุมถึงการเดินทางเพื่อธุรกิจตราบที่ผู้เดินทางยังมีได้ตั้งหลักแหล่งถาวร และไม่ได้รับรายได้เพื่อยังชีพจากเจ้าของถิ่นปลายทาง โดยการท่องเที่ยวยังเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับสัมพันธภาพซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นการชั่วคราว โดยมีได้ประกอบอาชีพ ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อปีค.ศ.1990 และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ที่สำคัญได้แก่ Nature Tourism, Biotourism, Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวดังกล่าวล้วนแต่เป็นการบ่งบอกถึง การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดาได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยว แบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย" โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยว ที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชนขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย, 2539) สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีบุคคลหรือองค์กรต่างๆให้ความหมายและคำจำกัดความไว้มากมายเป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งและได้รับการอ้างอิงถึงเสมอที่สำคัญมีดังนี้ (อ้างอิงใน http://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

Ceballos Lascurain (1991) อาจจะเป็นคนแรกที่ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "เป็นการท่องเที่ยว รูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติ เหล่านั้น"(อ้างอิงในhttp://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

Elizabeth Boo (1991) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "การท่องเที่ยวแบบอิงธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษาศึกษาและ สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม"(อ้างอิงในhttp://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

The Ecotourism Society (1991) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของ ระบบนิเวศและในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น"(อ้างอิงในhttp://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

Western (1993) ได้ปรับปรุงคำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ The Ecotourism Society ให้สั้นและกระชับ แต่มีความหมายสมบูรณ์มากขึ้นคือ "การเดินทางท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติซึ่งมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำให้ชีวิตความเป็น อยู่ของประชาชนท้องถิ่นดีขึ้น"(อ้างอิงในhttp://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

The Commonwealth Department of Tourism (1994) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ การท่องเที่ยว ธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่า ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่ารักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้นหมายถึง การปันผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ(อ้างอิงใน http://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

เสรี เวชบุษกร (2538) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นธรรมชาติและต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึงวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นด้วย"(อ้างอิงในhttp://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html)

จากการให้ความหมายและคำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิด การรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาส ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้วย

นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พักแรมของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้โดยสารมาจากทางเรือสำราญทางทะเลแล้วไม่พักค้างคืนบนฝั่งก็จะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยว และผู้โดยสารผ่านที่แวะพักเพื่อต่อเครื่องบินก็จะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

2.1 ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1.1 ทฤษฎีอุปสงค์

ฟังก์ชันของอุปสงค์เป็นการแสดงความสัมพันธ์ที่มีอยู่ระหว่างปริมาณซื้อของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งกับปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของสินค้าชนิดนั้น (วินัส ฤาชัย/2548)

เขียนด้วยสัญลักษณ์ทางพีชคณิต ดังนี้

$$Q_x = f(P_x, A_x, D_x, O_x, \quad I_c, T_c, E_c, \quad P_y, A_y, D_y, O_y, \quad G, N, W, \dots)$$

Strategic   Consumer   Competitor   Other
Variables   Variables   Variables   Variables

Controllable   Uncontrollable

Variables

Variables

โดยตัวแปรที่อยู่ทางซ้ายมือเป็นตัวแปรผล (ตัวแปรตาม) ในที่นี้คือ Q_x ซึ่งเป็นปริมาณสินค้า X ที่มีผู้เสนอซื้อ ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวแปรทั้งหลายที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือ (ตัวแปรอิสระ)

ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของสินค้า X หรือปัจจัยกำหนดอุปสงค์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

- 1) ตัวแปรที่ผู้ขายสามารถควบคุมได้ (Controllable variables) คือตัวแปรที่มีผลโดยตรงต่ออุปสงค์ต่อสินค้า X และผู้ขายสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ทางการตลาดได้ ได้แก่ 4 P,

1.1) ราคาของสินค้า X (Price of Product X = P_x) โดยทั่วไปถ้าราคาสินค้าสูงขึ้นผู้ซื้อจะซื้อสินค้า X ในปริมาณที่ลดลง และในทางตรงกันข้ามถ้าราคาลดลงปริมาณสินค้า X ที่ผู้ซื้อต้องการเสนอซื้อจะเพิ่มมากขึ้น ยกเว้นสินค้าที่แสดงความเชิดหน้าชูตา เช่น เพชรนิลจินดา ถ้ามีราคาต่ำปริมาณเสนอซื้อจะน้อยลง ดังนั้นผู้ขายสามารถกำหนดราคาได้ว่าควรขายในราคาเท่าไร

1.2) การส่งเสริมการขายสินค้า X (Promotion strategy = A_x) ซึ่งได้แก่ปัจจัยที่สามารถส่งเสริมการขาย (Advertising and Promotion Efforts) Q_x ได้มากขึ้นเช่นการโฆษณา การลดแลกแจกแถมเป็นต้นสิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้ซื้อซื้อสินค้า X ให้มากขึ้นดังนั้นผู้ขายสามารถกำหนดได้ว่าควรจะมีค่าใช้จ่ายในการโฆษณาเท่าไร มีการแจกแถมอะไรบ้าง

1.3) ตัวสินค้า X เอง (Product Quality & Design X = D_x) ซึ่งได้แก่การออกแบบผลิตภัณฑ์รูปลักษณะผลิตภัณฑ์ คุณภาพของสินค้า X เอง ผู้ซื้อสินค้าบางคนซื้อสินค้าเพราะชอบ รูปลักษณะแปลกๆ ใหม่ๆ ของสินค้า ดังนั้นผู้ขายสามารถเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของสินค้าที่จะเข้าถึงลูกค้าบางกลุ่มได้

1.4) การวางขายสินค้า X (Place of sale = O_x) ซึ่งได้แก่ที่ตั้ง คลังสินค้าที่จำหน่ายสินค้า X ถ้าหากสินค้า X วางขายอยู่ทั่วไป ลูกค้าสามารถหาซื้อได้ง่าย ดังนั้นผู้ขายสามารถให้บริการต่างๆ ตามมา เช่น ให้คำแนะนำการใช้ ซ่อม ประกัน ซึ่งช่วยเพิ่มยอดขาย เช่นเดียวกับสถานที่ตั้งของร้านขายสินค้า ร้านขายปลีกที่ตั้งอยู่ย่านการค้า อาจมียอดขายเป็นสามเท่าของร้านขายบนถนนที่มีการจราจรน้อย

2) ตัวแปรที่ควบคุมไม่ได้ (Uncontrollable variables) ตัวแปรที่ผู้ขายไม่สามารถควบคุมได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

2.1) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค (Consumer variables) ผู้ซื้อสินค้า X ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1.1) รายได้ของผู้ซื้อ/ผู้บริโภค (I) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้บริโภคและปริมาณซื้อสินค้า X สามารถคาดได้ว่าจะเป็นบวกหรือลบได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของสินค้า

ก) ถ้าเป็นสินค้าปกติ (Normal or superior goods) เมื่อผู้ซื้อมีรายได้เพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการเสนอซื้อจะเพิ่มขึ้นไปด้วยความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก

ข) ถ้าเป็นสินค้าด้อยคุณภาพ (Inferior goods) ผู้ซื้อจะต้องการสินค้าในปริมาณที่สูง เมื่อผู้ซื้อรายได้ต่ำมากกว่า เมื่อเขามีรายได้สูงขึ้น ตัวอย่างเช่น เราจะสังเกตเห็นว่าคนจนมีแนวโน้มที่จะบริโภคข้าวมากกว่าคนที่มียาได้สูง

เมื่อราคาสินค้าค่อยสูงขึ้น ผู้ซื้อที่มีความรู้ดีกว่ารายได้ลดลง เพราะซื้อสินค้าได้ปริมาณน้อยลง จึงจำเป็นต้องงคการซื้อสินค้าบางอย่างที่จำเป็นน้อยกว่าเพื่อนำเงินไปซื้อสินค้าค่อยเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันเมื่อราคาสินค้าค่อยลดลง ผู้ซื้อที่มีความรู้ดีกว่ารายได้เพิ่มมากขึ้นเพราะสามารถซื้อสินค้าเหล่านี้ได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ผู้ซื้อจึงมักซื้อสินค้าอื่นบางอย่างที่มีคุณภาพดีกว่ามาบริโภคแทน ปริมาณสินค้าค่อยที่เคยซื้อประจำจึงลดลงไป

2.1.2) รสนิยมและความชอบของผู้บริโภค (Consumer Tastes and Preference: T_c) การเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้ซื้อก็มีผลปริมาณของสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการซื้อ มาก ถ้าผู้ซื้อหันมานิยมชมชอบสินค้า X ก็ย่อมจำทำให้ปริมาณสินค้า X ที่จะขายได้เพิ่มมากขึ้นหรือในทางตรงกันข้าม ถ้าความนิยมชมชอบของสินค้า X ลดลง ก็จำทำให้อุปสงค์ของสินค้า X ลดลงไปด้วย

2.1.3) การคาดคะเนของผู้ซื้อ (Expectations: E_c) การคาดคะเนของผู้ซื้อเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของผู้บริโภค ซึ่งอาจเป็นการคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้านั้นในอนาคต หรือการคาดคะเนเกี่ยวกับรายได้ของผู้ซื้อในอนาคต

ยกตัวอย่างเช่น ผู้ซื้อคาดคะเนว่าราคาน้ำมันภายในภาคหน้าจะเพิ่มสูงขึ้น ผู้ซื้อจะพากันซื้อน้ำมันรถยนต์มากกตุนไว้ เพื่อหลีกเลี่ยงการขึ้นราคาน้ำมัน เพราะฉะนั้น การคาดว่าราคาน้ำมันจะสูงขึ้นของผู้ซื้อ จะทำให้ปริมาณน้ำมันที่เสนอซื้อเพิ่มสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้ามีข่าวลือว่าราคาน้ำมันจะลดลง ผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องใช้น้ำมันในขณะนั้น ก็อาจจะรอไปก่อน จะทำให้ปริมาณน้ำมันที่เสนอซื้อลดลง

2.2) ตัวแปรซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ขายรายอื่น (Competitor variable) ซึ่งอาจเป็นคู่แข่งซึ่งขายสินค้า Y ซึ่งสามารถใช้ทดแทนสินค้า X ได้ หรืออาจเป็นผู้ขายซึ่งขายสินค้า Z ซึ่งสามารถใช้ร่วมกับสินค้า X ได้ซึ่งประกอบไปด้วย

2.2.1) ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องกันกับสินค้า X (Price of Related Products) ถ้าราคาสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน (P_y) เพิ่มขึ้น เราคาดได้ว่าผู้ซื้อจะหันไปซื้อสินค้า X เพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้า P_y ลดลง ปริมาณซื้อ Q_x จะลดลงด้วย

ในกรณีที่เป็นราคาสินค้าที่ใช้ร่วมกัน (P_z) เพิ่มสูงขึ้น เราคาดเดาได้ว่าผู้ซื้อจะลดการซื้อสินค้า X ลง ในทางตรงกันข้ามถ้ามีการลดของ P_z จะเห็นว่า Q_x จะเพิ่มสูงขึ้น

2.2.2) การส่งเสริมการขายของสินค้าที่เกี่ยวข้อง (A_y) การโฆษณา และการส่งเสริมการขายของผู้ขายสินค้า Y จะมีผลทำให้ปริมาณการซื้อสินค้า X ลดลง ในทางตรงกันข้ามการส่งเสริมการขายของผู้ขายสินค้า Z จะมีผลทำให้ปริมาณซื้อสินค้า X เพิ่มขึ้น

2.3) ตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ (Other uncontrollable variables) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น

2.3.1) นโยบายของรัฐบาล (G) ซึ่งอาจจะส่งเสริมหรือลดปริมาณซื้อสินค้า X

2.3.2) จำนวนผู้ซื้อหรือขนาดของประชากร (N) ซึ่งจะมีผลในทางบวกกับอุปสงค์ของสินค้า

2.3.3) สภาพดินฟ้าอากาศ (W) อาจจะสนับสนุนและลดการซื้อสินค้า X ได้ เช่น ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่อาจส่งผลให้ปริมาณซื้อเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.1.2 ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ (The Services Marketing Mix)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) ผลิตภัณฑ์และบริการ หมายถึงสิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่เสนอขาย อาจจะมีหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จึงประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กร หรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์ มีคุณค่าในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

1.1 ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) หรือความแตกต่างทางการแข่งขัน (Competitive Differentiation)

1.2 องค์ประกอบ (คุณสมบัติ) ของผลิตภัณฑ์ (Product Component) เช่น ประโยชน์พื้นฐาน คุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า และอื่นๆ

1.3 การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Product Positioning) เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพื่อแสดงตำแหน่งที่แตกต่าง และมีคุณค่าในจิตใจของลูกค้าเป้าหมาย

1.4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Positioning) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะใหม่และปรับปรุงให้ดีขึ้น (New and Improved) ซึ่งต้องคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น

1.5 กลยุทธ์เกี่ยวกับส่วนประสมผลิตภัณฑ์ (Product Mix) และสายผลิตภัณฑ์ (Product Line)

2. ราคา (Price) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคเป็นส่วนประสมการตลาดตัวที่สองที่เกิดขึ้นมาถัดจากผลิตภัณฑ์ ราคเป็นต้นทุนของลูกค้า ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่าผลิตภัณฑ์กับราคา ผลิตภัณฑ์นั้นถ้าคุณค่าสูงกว่าราคาก็จะทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อ

การเลือกวิธีการตั้งราคาอาจเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีร่วมกันก็ได้ ซึ่งจะมีการจัดประเภทวิธีการตั้งราคาโดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

2.1 ต้นทุน ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดราคาทำให้เกิดวิธีการตั้งราคาโดยมุ่งที่ต้นทุน

2.2 ราคาของกลุ่มแข่งขัน และราคาขายสินค้าทดแทน ทำให้เกิดวิธีการตั้งราคาโดยมุ่งที่การแข่งขัน

2.3 การประเมินลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ของลูกค้าใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา ทำให้เกิดวิธีการตั้งราคาโดยมุ่งที่อุปสงค์

3. ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) เป็นกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์ที่กำหนดไว้ออกสู่ตลาดเป้าหมาย ในส่วนประสมนี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะการพิจารณาสถานที่จำหน่ายอย่างเดียว แต่เป็นการพิจารณาว่าจะจำหน่ายผ่านคนกลางอย่างไร และมีการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างไร ดังนั้นในการนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย จึงประกอบด้วย 2 ส่วน ซึ่งสามารถเรียกว่าส่วนประสมในการจัดจำหน่าย ดังนี้

3.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง กลุ่มของสถาบัน หรือบุคคลที่ทำหน้าที่หรือกิจกรรมอันจะนำผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค หรือผู้ใช้ ในส่วนนี้เป็นการพิจารณาว่าจะจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านคนกลางอย่างไร กล่าวคือพิจารณาถึงเส้นทางที่ผลิตภัณฑ์เคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตผ่านคนกลางไปยังลูกค้า

3.2 การกระจายตัวสินค้า หมายถึง กิจกรรมทั้งสิ้นที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวสินค้าที่มีปริมาณถูกต้องไปยังสถานที่ที่ต้องการและเวลาที่เหมาะสม ในส่วนนี้จึงประกอบด้วย การขนส่ง การเก็บรักษาสินค้าภายในองค์การธุรกิจของตน และในระบบช่องทางการคลังสินค้าและการควบคุมสินค้าคงคลัง

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้จำหน่ายและตลาดเป้าหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแจ้งข่าวสาร หรือชักจูงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่ซื้อ ซึ่งเรียกว่าส่วนประสมการส่งเสริมการตลาด ดังนี้

4.1 การโฆษณา เป็นการติดต่อสื่อสารแบบไม่ใช้บุคคล โดยผ่านสื่อ และผู้อุปถัมภ์รายการแต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณากิจกรรม

4.2 การขายโดยใช้บุคคล เป็นการติดต่อสื่อสารทางตรงแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้ขาย และลูกค้าที่มีอำนาจซื้อ

4.3 การส่งเสริมการขาย เป็นเครื่องมือกระตุ้นความต้องการซื้อที่ใช้สนับสนุนการโฆษณา การขายโดยใช้บุคคล และการให้ข่าว ซึ่งสามารถกระตุ้นความสนใจ การ

ทดลองใช้ หรือการซื้อ โดยลูกค้าขั้นสุดท้ายหรือคนกลางในช่องทาง อย่างเช่น การลด แลก แจก แถม ส่วนลดปริมาณ และการแข่งขันการขาย

4.4 การให้ข่าว และการประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวเป็นการเสนอความคิดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการแบบไม่ใช่บุคคล โดยองค์การที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์นั้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆจากการเสนอข่าวนั้น ส่วนการประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามที่ได้จัดเตรียมไว้ขององค์การ เพื่อชักจูงกลุ่มสาธารณะให้เกิดความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ดีต่อองค์การ จะเห็นได้ว่าการให้ข่าวเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ เพราะการให้ข่าวเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกลุ่มชน

4.5 การขายตรง เป็นการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย เป็นวิธีการที่นักการตลาดใช้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์โดยตรง และสร้างให้เกิดการตอบ สนองในทันทีทันใดทุกเวลา และสถานที่ที่การสื่อสารสามารถเข้าถึงได้ ประกอบด้วยการขายทางโทรศัพท์ จดหมายโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ที่จูงใจให้กับผู้บริโภคตอบกลับเมื่อต้องการซื้อ เพื่อรับของตัวอย่างหรือนำดูจากสื่อไปใช้ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่ได้รับสามารถวัด และติดตามได้

5. กระบวนการ (Process) หรือกระบวนการให้บริการ เพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าได้รวดเร็ว ประทับใจ และมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องง่ายต่อการปฏิบัติ ธุรกิจบริการนั้น ผลิตภัณฑ์คือสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ ดังนั้นกระบวนการให้บริการจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นความแตกต่างอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์อื่นภายนอกตลาดบริการ กล่าวคือ สิ่งที่ลูกค้าจะได้รับจากธุรกิจบริการนั้นคือกระบวนการและความชำนาญในการผลิตสินค้านำมาซึ่งความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภคสูงสุด ดังนั้นกระบวนการจึงรวมความถึงลำดับของการให้บริการและระบบสนับสนุนการบริการด้วย

6. บุคคล (People) บุคคลถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นจึงต้องมีการคัดเลือก การฝึกอบรม และการจูงใจ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่ง มีทัศนคติที่ดีสามารถตอบสนองต่อลูกค้า มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา อีกประการหนึ่งของธุรกิจบริการคือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับผู้ให้บริการ ซึ่งเป็นบุคลากรของบริษัท ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากการให้บริการของบุคลากรที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการสร้างความพึงพอใจหรือทำให้เกิดการยอมรับบริการจากลูกค้า

7. ลักษณะทางกายภาพ หรือสิ่งที่มีตัวตนที่มองเห็นได้ (Physical Evidence) ธุรกิจบริการจำเป็นต้องพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม ประกอบด้วย

7.1 สภาพทางกายภาพที่ลูกค้าสามารถมองเห็นได้ ทำให้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้สึกต่อความพึงพอใจในการให้บริการที่ลูกค้าได้รับ

7.2 ลักษณะทางกายภาพที่ลูกค้าให้ความสำคัญ รวบรวมเรียกว่าภาพแห่งการบริการผู้ประกอบการสามารถจัดการหรือปรับปรุงให้มีขึ้นได้ เช่น จัดบรรยากาศภายในร้านอาหารด้วย

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว

จากการศึกษารายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ เชียงใหม่ของโครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม(2540)ได้ให้ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยวไว้ว่า การจัดการการท่องเที่ยวหมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้นยังต้องคำนึงถึงสภาพที่แท้จริงรวมทั้งข้อจำกัดต่างๆของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการและแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่กำหนดไว้มีฉะนั้นแล้ว การจัดการการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไรทิศทางและประสบความสำเร็จ

การพิจารณาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้นจำเป็นต้องพิจารณาระบบย่อยและองค์ประกอบเหล่านั้น รวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยวด้วย

ระบบการท่องเที่ยวที่สำคัญจำแนกได้เป็น3ระบบ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) อันประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะหมายถึงสภาพทางกายภาพของทรัพยากรซึ่งอาจเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น

2. การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้นๆ

3. การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Marketing) เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการในการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหมายรวมถึงกิจกรรมรูปแบบหรือกระบวนการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่

กล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวในแต่ละระบบย่อยมีองค์ประกอบอีกมากมายที่มีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกันและมีความสัมพันธ์ต่อกัน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนอกระบบ เช่น ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ภูมิอากาศ ชุมชน กิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆในพื้นที่ ระบบนิเวศ ป่าไม้ แหล่งน้ำ และอากาศ ตลอดจนการบริหารและการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมนอกระบบเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการศึกษาหนังสือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2539) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคง ยั่งยืน อยู่คู่สังคมมนุษย์และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการศึกษาหนังสือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2540) ได้อธิบายองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 4 ประการ คือ

2.1 องค์ประกอบด้านพื้นที่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นหลักทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ของแหล่งนั้นจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

2.2 องค์ประกอบด้านการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืนเพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อมตลอดถึงการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

2.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยให้มีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา

2.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมเกือบตลอดกระบวนการเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ท้องถิ่น โดยประโยชน์ต่อท้องถิ่นที่ได้หมายความรวมถึงการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิตและการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยและในที่สุดแล้วท้องถิ่นสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ท้องถิ่นในที่นี้เริ่มต้นจากระดับรากหญ้าจนถึงระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นและอาจรวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

3. ประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการศึกษาเอกสารEco-tourism:การท่องเที่ยวเชิงแนวอนุรักษ์ สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษของศรีพร สมบุญธรรม(2536) ได้ให้ความเห็นว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถแบ่งได้ตามความสนใจเป็น4กลุ่ม ดังนี้

3.1 กลุ่มนักธรรมชาติวิทยา(Naturalists) ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ พืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศหนึ่งๆ

3.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ(Nature Tourists) หรือนักนิยมไพร จะมีความจุดสนใจหลักที่ความงามของธรรมชาติและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนท้องถิ่น

3.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้นและความแปลกใหม่(Mainstream Nature Tourists)ในสภาพธรรมชาติและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนท้องถิ่น

3.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ต้องการชื่นชมธรรมชาติ(Casual Tourists) เพื่อเป็นการเสริมความหลากหลายให้กับประสบการณ์ในการท่องเที่ยวของตน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันออกไปทั้งนี้ นอกจากลักษณะและศักยภาพของพื้นที่แล้ว ประเภทนักท่องเที่ยวเองก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนดกิจกรรมและรูปแบบต่างๆ ในการท่องเที่ยว

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการศึกษาเอกสารประกอบการประชุมเรื่อง โครงการดำเนินเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย(2539) ได้กล่าวถึงการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้10ประการดังนี้

1. การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และ วัฒนธรรมเป็นสำคัญ

2. การลดการบริโภคที่มากเกินไปและการลดของเสียจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาวและเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย

3. การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และ วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาวและจะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนา และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว

5. การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยที่ได้พิจารณา ด้านราคาและคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัดแต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย
6. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของท้องถิ่นซึ่งจะไม่เพียงแต่สร้างผลตอบแทน ต่อประชากรและสิ่งแวดล้อมโดยรวมแต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวอีกด้วย
7. การปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ประกอบการ ประชากร ท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง มีความจำเป็นในอันที่จะร่วมงานกันไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งร่วมกันแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน
8. การฝึกอบรมบุคลากรโดยสอดแทรกแนวคิด และวิธีปฏิบัติในการพัฒนา แบบยั่งยืนแก่บุคลากรท้องถิ่นทุกระดับของการบริการการท่องเที่ยว
9. การตลาดที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างพร้อมมูลจะทำให้นักท่องเที่ยว เข้าใจและเคารพในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรม สังคมและวัฒนธรรมของแหล่ง ท่องเที่ยวจะช่วยยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย
10. การวิจัยและติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต่อการช่วย แก้ปัญหาและเพิ่มผลประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว

2.1.6 อุปสงค์ของการท่องเที่ยว

อุปสงค์การท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไป ซื้อสินค้าและบริการ หรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆหรือจุดมุ่งหมาย ปลายทางการท่องเที่ยวของตน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ อำนาจซื้อ และมีความเต็มใจ ที่จะจ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการที่กำหนดในระยะเวลาสั้นๆ โดยปริมาณสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยว(ฉลองศรี พิมลสมพงศ์,2546)

อุปสงค์การท่องเที่ยวมีความสำคัญ เนื่องจากอุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นตัว ผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการซื้อขายสินค้าทั่วไป และสินค้าท่องเที่ยวอย่างอื่นๆ โดยเฉพาะธุรกิจ ย่อยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัว เพิ่มขึ้น

ความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและ สาธารณูปโภคต่างๆ จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักลงทุนมาลงทุนทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ทั้งประชากรและนัก ลงทุนต่างๆก็พยายามให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้นเพื่อผลทางรายได้ และรายได้จากการท่องเที่ยว

นี้สามารถกระจายไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมในลักษณะที่วิเศษ อันก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ และนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของสังคมปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยวได้แก่

1. ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การมีรายได้ และชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาทางด้านคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์
2. ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2.1.7 แนวคิดความพึงพอใจของลูกค้า

ความพึงพอใจเป็นระดับความรู้สึกของบุคคลหรือลูกค้า ซึ่งเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้ผลจากการทำงานหรือประสิทธิภาพของสินค้าหรือบริการกับความคาดหวังของลูกค้าซึ่งจะพิจารณาถึงความพึงพอใจหลังการขายของลูกค้าต่อสินค้าหรือบริการนั้นๆ ถ้าผลที่ได้รับจากสินค้าหรือบริการสูงกว่าความคาดหวังที่ลูกค้าตั้งไว้ก็จะทำให้ลูกค้าเกิดความประทับใจและถ้าระดับผลที่ได้รับจากตรงกับความคาดหวังของลูกค้าก็จะทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าผลที่ได้รับจากสินค้าหรือบริการต่ำกว่าความคาดหวังของลูกค้าก็จะทำให้ลูกค้าเกิดความไม่พึงพอใจ ซึ่งความแตกต่างของความพึงพอใจทั้ง 3 ระดับนี้จะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการในครั้งต่อไป และจะเกี่ยวข้องไปถึงการประชาสัมพันธ์ขององค์กรในด้านดีหรือไม่ดีต่อบุคคลอื่นๆ ในอนาคต ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องสร้างหรือเสนอผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของลูกค้า การศึกษาความพึงพอใจที่นิยมใช้ส่วนใหญ่สามารถจำแนกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ (อ้างอิงในกัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ, 2549)

1. แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความคาดหวัง (Expectations Disconfirmation Model of Satisfaction)

ความพึงพอใจในลักษณะนี้ เกิดขึ้นจากผู้บริโภคเปรียบเทียบคุณสมบัติของสินค้าที่เกิดขึ้นจริงกับความคาดหวังที่ผู้บริโภคต้องการให้สินค้านั้นมี ความแตกต่างระหว่างทั้งสองสิ่งนี้เป็นที่มีของระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค

Tse และ Wilton (1983) (อ้างอิงในกัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ, 2549) ได้ให้นิยามความพึงพอใจของลูกค้าไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกตอบสนองของผู้บริโภคต่อการประเมินค่าในการรับรู้ที่ไม่ตรงกัน ระหว่างสิ่งที่คาดหวังไว้กับผลการดำเนินการอันเกิดขึ้นจริงของ

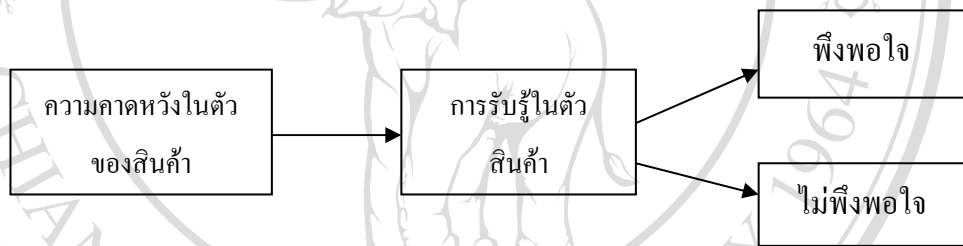

สินค้าหรือบริการที่รับรู้ภายหลังการบริโภคสินค้านั้นแล้ว จากคำนิยามนี้สามารถนำมาอธิบายหลักการสร้างความพึงพอใจได้ประการดังต่อไปนี้

ก. ความคาดหวังต่อสินค้าหรือผลการดำเนินงานลูกค้ามักตั้งความหวังที่อาจเป็นไปได้ต่อสินค้าหรือผลการดำเนินงาน โดยรับรู้จากแหล่งต่างๆเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของการโฆษณาหรือการบอกกล่าวแบบปากต่อปาก เป็นต้น

ข. ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง ลูกค้าจะประมาณค่าผลการดำเนินงานของสินค้าจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงหรือผลการดำเนินงานที่รับรู้ภายหลังจากการบริโภคผลิตภัณฑ์

ค. ความไม่ตรงกันความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับการรับรู้ที่เกิดขึ้นจริงทำให้เกิดช่องว่างขึ้น หากความคาดหวังตรงนั้นตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจะนำมาซึ่งความพอใจของผู้บริโภคที่สูงขึ้น สามารถแสดงการเกิดความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความคาดหวังได้ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความคาดหวัง

2 . แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความปรารถนา (Desired Disconfirmation Model of Satisfaction)

ความพึงพอใจในลักษณะนี้เกิดขึ้นจากผู้บริโภคเปรียบเทียบคุณสมบัติของสินค้าที่เกิดขึ้นจริงกับความปรารถนาที่ผู้บริโภคต้องการให้สินค้านั้นมีความแตกต่างระหว่างสองสิ่งเป็นที่มาของระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค

Spreng et al.(1996) (อ้างอิงในกัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ,2549) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ เป็นผลมาจากปฏิกริยาของความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อประสบการณ์จากสินค้าและบริการนั้นๆ โดยที่คำนิยามนี้มีความหมายกว้างกว่าคำนิยามของ Tse ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยหลักการความพึงพอใจมีอยู่3ประการด้วยกันคือ

- ก. การดำเนินงานที่รับรู้ได้
- ข. ความคาดหวังและความคาดหวังที่เหมาะสม

ค. ความปรารถนาและความปรารถนาที่เหมาะสม

นอกจากนี้ Spreng et al.(1986) (อ้างอิงในกัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ,2549)ยังได้ให้คำนิยามของความปรารถนาไว้ว่า เป็นระดับของคุณสมบัติและประโยชน์ที่ผู้บริโภคเชื่อว่าจะนำมาซึ่งคุณค่าในระดับสูงขึ้นไป และเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงผลการดำเนินงานในอุดมคติ โดยที่เข้าได้สร้างความแตกต่างระหว่างความคาดหวัง กับความปรารถนา โดยที่ความคาดหวังเป็นความเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติ หรือประโยชน์ของสินค้าที่มีอยู่และอาจเกิดขึ้นได้ ในขณะที่ความปรารถนาเป็นการประมาณค่าขอบเขตของคุณสมบัติ หรือประโยชน์ของสินค้าเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณค่าในสิ่งนั้น ความปรารถนาในตัวสินค้า หากความปรารถนาและความคาดหวังเป็นบวก ผู้บริโภคย่อมมีความพึงพอใจในสินค้าหรือบริการนั้นๆ สามารถแสดงการเกิดความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความปรารถนาได้ดังรูปที่2

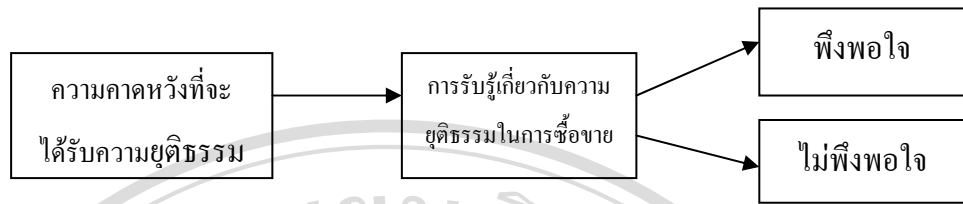

รูปที่2 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความปรารถนา

3. แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความยุติธรรม(Equity – Disconfirmation Model of Satisfaction)

ความพึงพอใจในลักษณะนี้เป็นความคาดหวังในด้านความยุติธรรม ความถูกต้องในการซื้อขายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

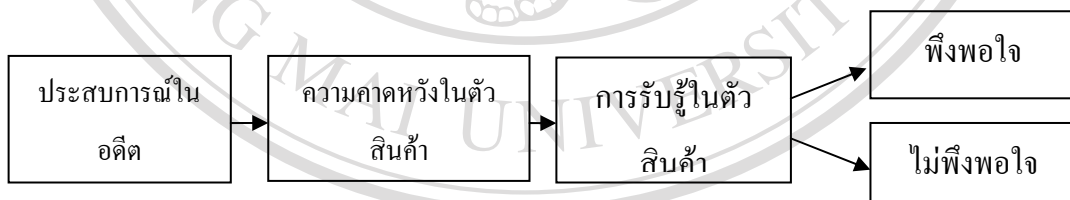
Olive และ Sven (1989) (อ้างอิงในกัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ,2549) ได้ให้คำนิยามของความยุติธรรมไว้ว่า เป็นความถูกต้องที่แต่ละบุคคลสมควรจะได้รับ ถ้าผู้บริโภคทราบว่า การซื้อขายมีความถูกต้องยุติธรรม จะนำมาซึ่งความพึงพอใจ โดยความยุติธรรมนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการระแမ်เวลาและเงินของผู้ซื้อว่า สมควรกับเวลาและความพยายามในการซื้อขายสินค้าของผู้ขายรวมถึงผลจากการซื้อขายด้วย สามารถแสดงการเกิดความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความยุติธรรมได้ดังรูปที่3

รูปที่3 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความยุติธรรม

ง. แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากความคาดหวังจากประสบการณ์พื้นฐาน (Experience – Based Expectations- Disconfirmation Model of Satisfaction)

ความพึงพอใจในลักษณะนี้เกิดจากการตั้งบรรทัดฐานจากประสบการณ์ในอดีต Cadotte et al. (อ้างอิงในกัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ,2549) ได้ให้คำนิยามของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นผลมาจากการประมาณค่าในการบริโภคสินค้าหรือบริการ ถ้าผลการประเมินสินค้ามากกว่าความคาดหวังที่เกิดจากประสบการณ์ในอดีต ผู้บริโภคจะเกิดความพึงพอใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าผลการประเมินสินค้าน้อยกว่าความคาดหวังจากประสบการณ์ในอดีตแล้วผู้บริโภคจะเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจ การเปรียบเทียบในรูปแบบนี้จะแตกต่างจากรูปแบบแรก คือ ในรูปแบบแรกความคาดหวังของลูกค้าน่าจะเกิดขึ้น โดยไม่ต้องอาศัยประสบการณ์ในสินค้าหรือบริการที่เกิดขึ้นในอดีต อดีตสามารถแสดงการเกิดความพึงพอใจอันเนื่องมาจากประสบการณ์พื้นฐานในอดีตได้ดังรูปที่4

รูปที่4 แบบจำลองความพึงพอใจอันเนื่องมาจากประสบการณ์พื้นฐานในอดีต

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รวิภา หอมเศรษฐี(2541) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปฏิบัติในจังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาประสิทธิภาพการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไปใช้ในจังหวัดเชียงราย ได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน400ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือการเก็บแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ค่าไคสแควร์ และวิเคราะห์อนุกรมเวลา

ผลการศึกษาได้ผลดังต่อไปนี้ ระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น พิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในจังหวัดเชียงรายและรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงครึ่งปีแรกสูงกว่าเป้าหมาย ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่เกี่ยวกับนโยบายและการบริหารมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายมาปฏิบัติ โดยจากการศึกษาและเก็บข้อมูลพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2541มีแนวโน้มลดลงร้อยละ20.1เมื่อเปรียบเทียบกับในช่วงเวลาเดียวกันในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวลดน้อยลง

สุระภี แพร่สกุล (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อโครงการปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทย ปี 2541-2542 ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษานักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ความสำคัญในการให้การศึกษาในปัจจัยในหลายๆด้านดังต่อไปนี้ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3กลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม คือนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน และบุคลากรปฏิบัติตามนโยบายการรณรงค์ส่งเสริมปีท่องเที่ยวไทย ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 120 คน และในระดับผู้บริหารของหน่วยงาน จำนวน 30 คน และได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าโคสแควร์ และนำมาวิเคราะห์กับข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้เดินทางมาเนื่องจากเนื่องจากการประกาศเป็นปีรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ปี 2541-2542 นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนมากเป็นกลุ่มที่เคยเดินทางมาประเทศไทยและจังหวัดเชียงใหม่มาก่อนแล้ว โดยระดับความพึงพอใจโดยรวม ต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม ประเพณีชนพื้นเมือง ชาวไทยภูเขา สิ่งอุปโภคบริโภค ตลอดจนอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของไทยในขณะที่มาท่องเที่ยวอยู่ในระดับความพึงพอใจอย่างมาก สำหรับกลุ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับนโยบาย และมีความพร้อมต่อการปฏิบัติตามนโยบายรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ปี 2541-2542อยู่ในระดับมาก

ขวัญฤทัย บุญยะเสนา(2544) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวเชิง

นิเวศในอำเภออุ้งผาง จังหวัดตาก และ ศึกษานโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้งผาง จังหวัดตาก โดยให้การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 230ราย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และแบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาและวิจัยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 27.54 ปี การศึกษามากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ระยะเวลาวันหยุดเฉลี่ยในรอบปี อยู่ที่ 96.17 วัน ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยจากการท่องเที่ยวต่อวันอยู่ที่ 1,484.11 บาท จำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาอยู่ที่ 1.11 ครั้ง และจากการสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวและมีความคิดที่จะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งมากถึงร้อยละ 80.4 จากการวิเคราะห์แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ พบว่าความสัมพันธ์ของอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้งผาง จังหวัดตาก(จำนวนวันพำนักเฉลี่ย)กับอายุ จะเปลี่ยนแปลงตรงข้ามกัน แต่กับจำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปี และจำนวนครั้งที่เคยมานั้นจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน

นัฐพงศ์ คุมา(2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ได้แก่ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอปาย และเพื่อศึกษาความพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 389 ราย โดยเป็นชาวต่างชาติ 294 ราย และชาวไทย 95 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวโดยสถิติไคสแควร์

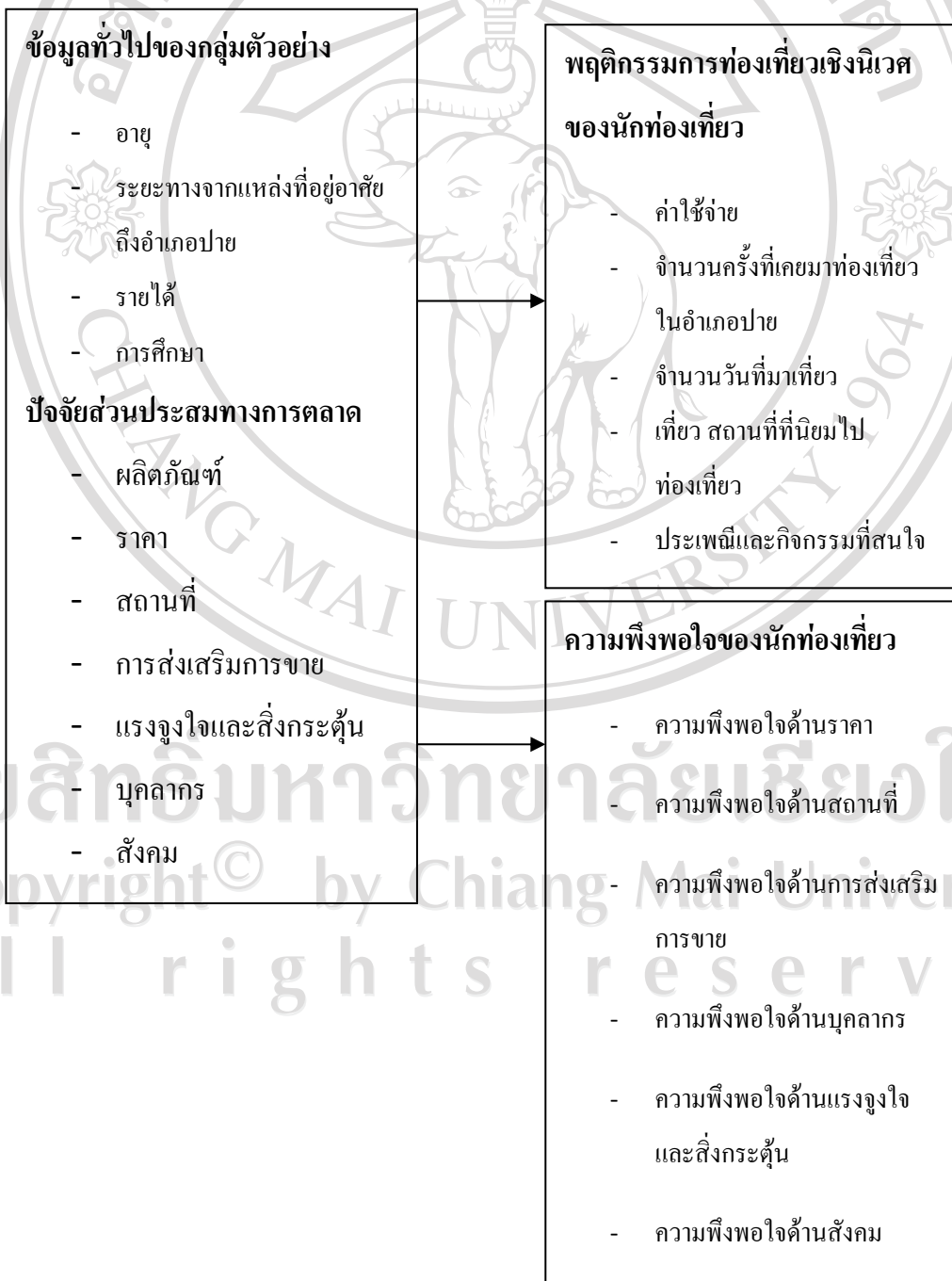
จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวเป็นครั้งแรกและมากับเพื่อน มีระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยประมาณ 2-3 วัน โดยความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลให้เลือกมาท่องเที่ยวในอำเภอปายนั้นอันดับแรกคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รองลงมาคือเรื่องความสวยงามความชื่นชอบในธรรมชาติในการศึกษาด้านพึงพอใจพบว่า หัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบมากที่สุดคือ อรรถาธิบายของคนในท้องถิ่นรองลงมาคือ ความหลากหลายและความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในสถานที่ท่องเที่ยว และด้านการบริการของร้านอาหาร

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร คือ ประชากรนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม – ตุลาคม พ.ศ.2552 โดย

กลุ่มตัวอย่างจะเลือกมาจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวน 300 คน โดยภายใต้ข้อสมมุติว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในอำเภอปายเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)** เป็นการออกแบบสอบถามเพื่อสอบถามนักท่องเที่ยวที่เลือกมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ แบบสอบถามดังกล่าวประกอบไปด้วยรายละเอียด 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวซึ่งประกอบไปด้วยเพศ อายุ ที่อยู่ อาชีพ รายได้เฉลี่ย การศึกษา สถานภาพ จำนวนบุตร และพาหนะส่วนตัว

ส่วนที่ 2 รูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยว เหตุผลที่เลือกการท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าว วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ความถี่ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวนวันพักผ่อน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วย

- ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความน่าสนใจและความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว

- ปัจจัยด้านราคา ได้แก่ ราคาของสินค้าและบริการนั้นมีความเหมาะสมกับมาตรฐานคุณภาพ และปริมาณราคามีความยุติธรรมเป็นกลาง มีความหลากหลายด้านระดับราคา

- ปัจจัยด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งเดินทางได้สะดวก มีพื้นที่จอดรถกว้างขวาง อากาศดี หิ้งน้ำสะอาด

- ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ได้แก่ การโฆษณา แจกใบปลิว มีส่วนลด และมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่างๆ

- ปัจจัยด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ได้แก่ มีการตรวจสอบและมีรางวัลที่เป็นมาตรฐานรับรองสถานที่นั้นๆ

- ปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ การให้บริการและมิตรภาพของบุคคลในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

- ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สถานที่เป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอป่าซางจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยทำการสอบถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นถึงระดับการให้ความพึงพอใจต่อความพึงพอใจด้านต่างๆ 7 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ ความพึงพอใจด้านราคา ความพึงพอใจด้านสถานที่ ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการขาย ความพึงพอใจด้านบุคลากร ความพึงพอใจด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น และความพึงพอใจด้านสังคม เกณฑ์การตอบมีจำนวน 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และ พึงพอใจน้อยที่สุด

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ข้อมูลเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ และสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

3.4 วิธีการวิจัย

แยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาถึงพฤติกรรมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ในอำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอป่าซาง จำนวนวันที่มาเที่ยว สถานที่ที่นิยมไปท่องเที่ยว และ ประเพณีและกิจกรรมที่สนใจ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ โดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ อัตราร้อยละ และอธิบายเชิงพรรณนา

วัตถุประสงค์ที่ 2 ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศในอำเภอป่าาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดยในเรื่องด้านปัจจัยนั้นได้ทำการศึกษาใน 2 ด้านคือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยส่วนบุคคล โดยทำการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ข้อมูลปฐมภูมิ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอป่าายจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านแรงจูงใจและแรงกระตุ้น ส่วนปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร และ ปัจจัยด้านสังคม

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัย โดยแบ่งระดับคะแนนในแต่ละลำดับที่เลือก ดังนี้

ลำดับที่

ค่าคะแนน

1

5

2

4

3

3

4

2

5

1

ทำการเก็บรวบรวมคะแนนที่แล้วจัดอันดับได้นำมาวิเคราะห์ ถ้าคะแนนรวมในหัวข้อไหนมีคะแนนรวมมากที่สุดแสดงว่าปัจจัยนั้นมีความสำคัญและส่งผลมากที่สุดกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอป่าาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และในทางกลับกันถ้าคะแนนรวมในหัวข้อไหนมีคะแนน

รายน้อยที่สุดแสดงว่าปัจจัยนั้นมีความสำคัญและส่งผลน้อยที่สุดกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.2 ปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวและพฤติกรรม ได้แก่ ได้แก่ อายุ ที่อยู่ รายได้เฉลี่ย
การศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปีของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และ
จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ดังสมการ
ดังต่อไปนี้

$$D = b_0 + b_1AGE + b_2ADD + b_3INC + b_4EDU + b_5VOC + b_6EXP + b_7BEEN \dots(1)$$

โดยกำหนดให้

D = ปริมาณความต้องการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน โดยวัดจากจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)

b_0 = ค่าคงที่

$b_1, b_2, \dots, b_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัว
แปรตามสมการที่ 1

AGE = อายุของนักท่องเที่ยว(ปี)

ADD = ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน(กิโลเมตร)

INC = รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

EDU = ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว(ปี)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

VOC = จำนวนวันหยุดโดยเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว(วัน)

EXP = ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน(บาท)

BEEN = จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

$$EXP = b_0 + b_1AGE + b_2ADD + b_3INC + b_4EDU + b_5VOC + b_6BEEN + b_7Day \dots(2)$$

โดยกำหนดให้

EXP = ปริมาณความต้องการการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยวัดจากค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)

b_0 = ค่าคงที่

$b_1, b_2, \dots, b_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามสมการที่ 1

AGE = อายุของนักท่องเที่ยว (ปี)

ADD = ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร)

INC = รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

EDU = ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว (ปี)

VOC = จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว (วัน)

BEEN = จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Day = จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

วัตถุประสงค์ที่ 3 ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในความพึงพอใจด้านต่างๆทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ความ
พึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ ความพึงพอใจด้านราคา ความพึงพอใจด้านสถานที่ ความพึงพอใจด้านการ
ส่งเสริมการตลาด ความพึงพอใจด้านแรงจูงใจและแรงกระตุ้น ความพึงพอใจด้านบุคลากร และ
ความพึงพอใจด้านสังคม

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนในแต่ละความพึงพอใจตามระดับความสำคัญที่มีผล
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยในการวัดระดับความสำคัญในความ
พึงพอใจด้านต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้แบ่งระดับของความพึงพอใจโดยใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Likert Scale) ออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมี
ระดับการให้คะแนนดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ทำการเก็บรวบรวมคะแนนที่แล้วจัดอันดับได้นำมาวิเคราะห์ ถ้าคะแนนรวมในหัวข้อ
ไหนมีคะแนนรวมมากที่สุดแสดงว่าความพึงพอใจนั้นมีความสำคัญและส่งผลมากที่สุดกับการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และในทางกลับกันถ้าคะแนนรวมในหัวข้อ

ไพนมิคะแนรรวมน้อยที่สุดแสดงว่าความพึงพอใจนั้นมีความสำคัญและส่งผลน้อยที่สุดกับการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนตั้งแต่ในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม พ.ศ.2552 โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างจะเลือกมาจากกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวน 300 คน ซึ่งผลการศึกษานำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 ราย ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ ภูมิลำเนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปี สถานภาพสมรส ผลการศึกษา พบว่า

ด้านเพศกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชาย ร้อยละ 11.4 ของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านอายุ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีอายุเฉลี่ย 29.17 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 51.7 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 21.0

ด้านภูมิลำเนาอาศัย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ภาคกลาง ร้อยละ 44.0 รองลงมาคือภาคเหนือ ร้อยละ 37.0 และภาคอื่นๆ ร้อยละ 19.0

ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 42.3 รองลงมาคืออาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ร้อยละ 23.4 และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 16.3

ด้านรายได้ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีรายได้เฉลี่ย 14,137 บาทต่อเดือน โดยส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 34.7 รองลงมามีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 16.7

ด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวนั้นพบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 67.3 รองลงมามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 11.4

ด้านจำนวนวันหยุด พบว่า ตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีจำนวนวันหยุดในรอบปีเฉลี่ย 118.44 วันต่อปี โดยส่วนใหญ่มีจำนวนวันหยุดในรอบปีระหว่าง 91-120 วันต่อปี ร้อยละ 56.0 รองลงมามีวันหยุดระหว่าง 121-150 วันต่อปี ร้อยละ 30.6

ด้านสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีสถานภาพโสด ร้อยละ 64.0 รองลงมาคือสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 33.3 และสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย ร้อยละ 2.7 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	167	55.7
หญิง	133	44.3
อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	151	50.3
26-35 ปี	79	26.3
36 ปีขึ้นไป	70	23.4
ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ	111	37.0
ภาคกลาง	132	44.0
ภาคอื่นๆ	57	19.0
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	127	42.3
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	49	16.3
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	70	23.4
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	49	16.3
รับจ้างทั่วไป	5	1.7

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	154	51.3
10,001-20,000 บาท	85	28.3
20,001 บาทขึ้นไป	61	20.3
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	3.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	34	11.4
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	26	8.7
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	202	67.3
สูงกว่าปริญญาตรี	28	9.3
จำนวนวันหยุดในรอบปี		
ไม่เกิน 90 วัน	29	9.7
91-120 วัน	168	56.0
121-150 วัน	92	30.6
151 วันขึ้นไป	11	3.7
สถานภาพ		
โสด	192	64.0
สมรส	100	33.3
หย่าร้าง/หม้าย	8	2.7
รวม	300	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

4.2 รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว

การศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย ลักษณะการเดินทาง บุคคลที่เดินทางด้วย สถานที่พัก จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวที่อำเภอปาย จำนวนวันที่มาเที่ยวในอำเภอปาย สถานที่ท่องเที่ยวที่เยี่ยมชม ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรม และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน ซึ่งผลการศึกษามีดังนี้

1. ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอปาย จำแนกตามอายุ

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีลักษณะเดินทางมาท่องเที่ยวอันดับ 1 คือ เดินทางโดยรถเก๋ง อันดับ 2 คือ รถกระบะ และอันดับ 3 คือ รถตู้

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีลักษณะเดินทางมาท่องเที่ยวอันดับ 1 คือ เดินทางโดยรถเก๋ง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีลักษณะเดินทางมาท่องเที่ยวอันดับ 1 คือ เดินทางโดยรถกระบะ อันดับ 2 คือ รถเก๋ง และอันดับ 3 คือ รถตู้ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและอันดับลักษณะการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ลักษณะการเดินทาง		อายุ			รวม
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป	
รถประจำทาง	จำนวน	19	2	1	22
	อันดับที่	3	4	5	4
รถแท็กซี่	จำนวน	75	41	30	146
	อันดับที่	1	1	2	1
รถกระบะ	จำนวน	16	23	33	72
	อันดับที่	4	2	1	2
รถตู้	จำนวน	38	12	4	54
	อันดับที่	2	3	3	3
รถจักรยานยนต์	จำนวน	3	1	2	6
	อันดับที่	5	5	4	5

ที่มา : จากการศึกษา

2. บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วย จำแนกตามอายุ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือเพื่อน อันดับ 2 คือ ครอบครัว และอันดับ 3 มาคนเดียว ตามลำดับ

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือเพื่อน อันดับ 2 คือ ครอบครัว และอันดับ 3 มาคนเดียว ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ครอบครัว อันดับ 2 คือ เพื่อน และอันดับ 3 มาคนเดียว ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและอันดับบุคคลที่มาท่องเที่ยวด้วยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

บุคคลที่เดินทางด้วย		อายุ			รวม
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป	
คนเดียว	จำนวน	32	6	14	52
	อันดับที่	3	3	3	3
ครอบครัว	จำนวน	45	37	41	123
	อันดับที่	2	1	1	2
เพื่อน	จำนวน	74	36	15	125
	อันดับที่	1	2	2	1

ที่มา : จากการศึกษา

3. สถานที่พัก จำแนกตามอายุ

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีสถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ เกสเฮ้าส์ อันดับ 2 คือ โรงแรม และอันดับ 3 คือ บ้านพักส่วนตัว ตามลำดับ

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีสถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ เกสเฮ้าส์ อันดับ 2 คือ โรงแรม และอันดับ 3 คือ บ้านพักส่วนตัว ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ โรงแรม อันดับ 2 คือ เกสเฮ้าส์ และอันดับ 3 คือ บ้านพักส่วนตัว ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่

4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและอันดับสถานที่พักของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

สถานที่พัก		อายุ			รวม	%ของ กลุ่ม ตัวอย่าง
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป		
โรงแรม	จำนวน	37	46	25	108	36
	อันดับที่	2	1	2	2	
เกสเฮ้าส์	จำนวน	105	31	43	179	59.67
	อันดับที่	1	2	1	1	
บ้านพักส่วนตัวและอื่นๆ	จำนวน	9	2	2	13	4.33
	อันดับที่	3	3	3	3	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ: เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

4. จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวที่อำเภอปาย จำแนกตามอายุ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ จำนวน 2-3 ครั้ง อันดับ 2 คือ มาเป็นครั้งแรก

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ จำนวน 2-3 ครั้ง อันดับ 2 คือ มาเป็นครั้งแรก

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ มาเป็นครั้งแรก อันดับ 2 คือ จำนวน 2-3 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและอันดับจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวที่ อำเภอปาย		อายุ			รวม
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป	
มาครั้งแรก	จำนวน	28	37	41	106
	อันดับที่	2	1	1	2
2-3 ครั้ง	จำนวน	103	35	24	162
	อันดับที่	1	2	2	1
4-5 ครั้ง	จำนวน	14	4	1	19
	อันดับที่	3	3	4	3
มากกว่า 5 ครั้ง	จำนวน	6	3	4	13
	อันดับที่	4	4	3	4

ที่มา : จากการศึกษา

5. จำนวนวันที่มาเที่ยวในอำเภอปาย จำแนกตามอายุ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย อันดับ 1 คือ จำนวน 1 วัน อันดับ 2 คือ จำนวน 2-3 วัน และอันดับ 3 คือ มากกว่า 3 วัน

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย อันดับ 1 คือ จำนวน 1 วัน อันดับ 2 คือ จำนวน 2-3 วัน และอันดับ 3 คือ มากกว่า 3 วัน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย อันดับ 1 คือ จำนวน 2-3 วัน อันดับ 2 คือ จำนวน 1 วัน และอันดับ 3 คือ มากกว่า 3 วัน ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและอันดับจำนวนวันที่มาเที่ยวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

จำนวนวันที่มาเที่ยวในอำเภอปาย		อายุ			รวม
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป	
1 วัน	จำนวน	85	34	27	146
	อันดับที่	1	2	2	1
2-3 วัน	จำนวน	60	44	41	145
	อันดับที่	2	1	1	2
มากกว่า 3 วัน	จำนวน	6	1	2	9
	อันดับที่	3	3	3	3

ที่มา : จากการศึกษา

6. สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอปายที่เดินทางไปท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ศูนย์วัฒนธรรมจันทูนา อันดับ 2 คือ สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย และอันดับ 3 คือ น้ำตกหมอบาง

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ศูนย์วัฒนธรรมจันทูนา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและอันดับสถานที่ที่เดินทางไปท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอปายที่ เดินทางไปท่องเที่ยว		อายุ			รวม	%ของ กลุ่ม ตัวอย่าง
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป		
ศูนย์วัฒนธรรมจันทูนา	จำนวน	98	50	48	196	65.33
	อันดับที่	1	2	1	1	
สะพานประวัติศาสตร์ท่า ปาย	จำนวน	89	61	41	191	63.67
	อันดับที่	2	1	3	2	
วัดกลาง	จำนวน	78	28	34	140	46.67
	อันดับที่	4	7	4	4	
น้ำตกหมอบแง	จำนวน	81	31	41	153	51
	อันดับที่	3	6	3	3	
วัดพระธาตุแม่เย็น	จำนวน	58	33	33	124	41.33
	อันดับที่	8	5	5	7	
วัดน้ำฮู	จำนวน	68	36	20	124	41.33
	อันดับที่	7	4	7	7	
บ่อน้ำร้อนเมืองแง	จำนวน	69	39	26	134	44.67
	อันดับที่	6	3	6	5	
น้ำตกแม่เย็น	จำนวน	70	19	44	133	44.33
	อันดับที่	5	8	2	6	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ: เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

7. ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ จำแนกตามอายุ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความสนใจประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ การล่องแพแม่น้ำปาย อันดับ 2 คือ การเดินสำรวจป่าและระบบนิเวศ และอันดับ 3 คือ กิจกรรมงาน Concert ต่างๆ

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีทุกกลุ่มอายุ มีความสนใจประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ การล่องแพแม่น้ำปาย อันดับ 2 คือ การเดินสำรวจป่าและระบบนิเวศ และอันดับ 3 คือ กิจกรรมงาน Concert ต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและอันดับประเพณีและกิจกรรมที่สนใจของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ประเพณีและกิจกรรมการ ท่องเที่ยวที่สนใจ		อายุ			รวม	%ของ กลุ่ม ตัวอย่าง
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป		
ล่องแพแม่น้ำปาย	จำนวน	113	55	54	222	74
	อันดับที่	1	1	1	1	
เดินสำรวจป่าและ ระบบนิเวศ	จำนวน	82	42	41	165	55
	อันดับที่	2	2	2	2	
งาน Concert ต่างๆ	จำนวน	33	21	16	70	23.33
	อันดับที่	3	3	3	3	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ: เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

8. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน จำแนกตามอายุ

การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน อันดับ 2 คือ จำนวนไม่เกิน 1,000 บาท และอันดับ 3 คือ จำนวนมากกว่า 2,000 บาท

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน อันดับ 2 คือ จำนวนไม่เกิน 1,000 บาท และอันดับ 3 คือ จำนวนมากกว่า 2,000 บาท

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน และจำนวนไม่เกิน 1,000 บาท และอันดับ 2 คือ จำนวนมากกว่า 2,000 บาท ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและอันดับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน		อายุ			รวม
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป	
ไม่เกิน 1,000 บาท	จำนวน	67	25	26	118
	อันดับที่	2	2	1	2
1,001-2,000 บาท	จำนวน	79	48	26	153
	อันดับที่	1	1	1	1
มากกว่า 2,000 บาท	จำนวน	5	6	18	29
	อันดับที่	3	3	2	3

ที่มา : จากการศึกษา

9. ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอป่าสัก จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มรายได้ที่มีลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวอันดับ 1 คือ เดินทางโดยรถแท็กซี่ ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและอันดับลักษณะการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

ลักษณะการเดินทาง		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	
รถประจำทาง	จำนวน	22	-	-	22
	อันดับที่	3			4
รถแท็กซี่	จำนวน	73	36	37	146
	อันดับที่	1	1	1	1
รถกระบะ	จำนวน	17	34	21	72
	อันดับที่	4	2	2	2
รถตู้	จำนวน	38	13	3	54
	อันดับที่	2	3	3	3
รถจักรยานยนต์	จำนวน	4	2	-	6
	อันดับที่	5	4		5

ที่มา : จากการศึกษา

10. บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วย จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอป่าตอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือครอบครัว อันดับ 2 คือ เพื่อน และอันดับ 3 มาคนเดียว ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอป่าตอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ เพื่อน อันดับ 2 คือ ครอบครัว และอันดับ 3 มาคนเดียว ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่เดินทางด้วย จำแนกตามรายได้

บุคคลที่เดินทางด้วย		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	
คนเดียว	จำนวน	33	13	6	52
	อันดับที่	3	3	3	3
ครอบครัว	จำนวน	67	34	22	123
	อันดับที่	1	2	2	2
เพื่อน	จำนวน	54	38	33	125
	อันดับที่	2	1	1	1

ที่มา : จากการศึกษา

11. สถานที่พัก จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรายได้ มีสถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ เกสเฮ้าส์ อันดับ 2 คือ โรงแรม และอันดับ 3 คือ บ้านพักส่วนตัว ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและอันดับสถานที่พักของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

สถานที่พัก		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม	%ของ กลุ่ม ตัวอย่าง
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้น ไป		
โรงแรม	จำนวน	49	32	27	108	36
	อันดับที่	2	2	2	2	
เกสเฮ้าส์	จำนวน	95	50	34	179	59.67
	อันดับที่	1	1	1	1	
บ้านพักส่วนตัวและอื่นๆ	จำนวน	10	3	0	13	4.33
	อันดับที่	3	3	3	3	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ: เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

12. จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวที่อำเภอปาย จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ จำนวน 2-3 ครั้ง อันดับ 2 คือ มาเป็นครั้งแรก

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ มาเป็นครั้งแรก อันดับ 2 คือจำนวน 2-3 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและอันดับจำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวที่ อำเภอปาย		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	
มาครั้งแรก	จำนวน	37	38	31	106
	อันดับที่	2	1	1	2
2-3 ครั้ง	จำนวน	100	35	27	162
	อันดับที่	1	2	2	1
4-5 ครั้ง	จำนวน	13	3	3	19
	อันดับที่	3	4	3	3
มากกว่า 5 ครั้ง	จำนวน	4	9	-	13
	อันดับที่	4	3		4

ที่มา : จากการศึกษา

13. จำนวนวันที่มาเที่ยวในอำเภอปาย จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย อันดับ 1 คือ จำนวน 1 วัน อันดับ 2 คือ จำนวน 2-3 วัน และอันดับ 3 คือ มากกว่า 3 วัน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย อันดับ 1 คือ จำนวน 2-3 วัน อันดับ 2 คือ จำนวน 1 วัน ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและอันดับจำนวนวันที่มาเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

จำนวนวันที่มาเที่ยวในอำเภอปาย		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	
1 วัน	จำนวน	83	38	25	146
	อันดับที่	1	2	2	1
2-3 วัน	จำนวน	64	45	36	145
	อันดับที่	2	1	1	2
มากกว่า 3 วัน	จำนวน	7	2	-	9
	อันดับที่	3	3		3

ที่มา : จากการศึกษา

14. สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอปายที่เดินทางไปท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ศูนย์วัฒนธรรมจันทูนา ดังแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและอันดับสถานที่ท่องเที่ยวที่ไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอปายที่ เดินทางไปท่องเที่ยว*		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม	%ของ กลุ่ม ตัวอย่าง
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้น ไป		
ศูนย์วัฒนธรรมจันทุนาน	จำนวน	106	49	41	196	65.33
	อันดับที่	1	2	1	1	
สะพานประวัติศาสตร์ท่า ปาย	จำนวน	98	61	32	191	63.67
	อันดับที่	2	1	2	2	
วัดกลาง	จำนวน	86	22	32	140	46.67
	อันดับที่	3	8	2	4	
น้ำตกหมอแปง	จำนวน	77	44	32	153	51
	อันดับที่	5	3	2	3	
วัดพระธาตุแม่เย็น	จำนวน	66	28	30	124	41.33
	อันดับที่	7	7	3	7	
วัดน้ำฮู	จำนวน	68	29	27	124	41.33
	อันดับที่	6	6	4	7	
บ่อน้ำร้อนเมืองแปง	จำนวน	81	35	18	134	44.67
	อันดับที่	4	4	5	5	
น้ำตกแม่เย็น	จำนวน	68	33	32	133	44.33
	อันดับที่	6	5	2	6	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ: เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

15. ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ จำแนกตามรายได้

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรายได้ มีความสนใจประเพณีและ กิจกรรมการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ การล่องแพแม่น้ำปาย อันดับ 2 คือ การเดินสำรวจป่าและระบบ นิเวศ และอันดับ 3 คือ กิจกรรมงาน Concert ต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและอันดับประเพณีที่สนใจของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

ประเพณีและกิจกรรมการ ท่องเที่ยวที่สนใจ		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม	%ของ กลุ่ม ตัวอย่าง
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้น ไป		
ล่องแพแม่น้ำปาย	จำนวน	109	69	44	222	74
	อันดับที่	1	1	1	1	
เดินสำรวจป่าและ ระบบนิเวศ	จำนวน	89	39	37	165	55
	อันดับที่	2	2	2	2	
งาน Concert ต่างๆ	จำนวน	35	20	15	67	22.33
	อันดับที่	3	3	3	3	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ: เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

16. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน จำแนกตามรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ จำนวนไม่เกิน 1,000 บาท อันดับ 2 คือ จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน และอันดับ 3 คือ จำนวน มากกว่า 2,000 บาท

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน และจำนวนไม่เกิน 1,000 บาท และอันดับ 2 คือ จำนวนมากกว่า 2,000 บาท ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละของค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน จำแนกตามรายได้

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน		รายได้ (บาทต่อเดือน)			รวม
		ไม่เกิน 10,000	10,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	
ไม่เกิน 1,000 บาท	จำนวน	77	27	14	118
	อันดับที่	1	2	2	2
1,001-2,000 บาท	จำนวน	72	49	32	153
	อันดับที่	2	1	1	1
มากกว่า 2,000 บาท	จำนวน	5	9	15	29
	อันดับที่	3	3	3	3

ที่มา : จากการศึกษา

4.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

4.3.1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 300 คน ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกี่ยวกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านบุคลากร และด้านสังคม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ปัจจัยด้านสังคม อันดับ 2 คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น และ อันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

เมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ปัจจัยด้านสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
		ค่าเฉลี่ย			
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความน่าสนใจและความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	3.60	3.69	3.72	3.66
	อันดับที่	3	3	2	3
ปัจจัยด้านราคา เช่น ราคาของสินค้าและบริการนั้นมีความเหมาะสมกับมาตรฐานคุณภาพ และปริมาณ ราคา มีความยุติธรรมเป็นกลาง มีความหลากหลายด้านระดับราคา	ค่าเฉลี่ย	3.60	3.67	3.66	3.64
	อันดับที่	3	4	3	4
ปัจจัยด้านสถานที่ เช่น ทำเลที่ตั้งเดินทางได้สะดวก มีพื้นที่จอดรถกว้างขวาง อากาศดี ห้องน้ำและที่พักสะอาด	ค่าเฉลี่ย	3.43	3.46	3.38	3.44
	อันดับที่	4	6	5	6
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย เช่น การโฆษณา แจกใบปลิว มีส่วนลด และมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	3.61	3.65	3.66	3.64
	อันดับที่	2	5	3	4
ปัจจัยด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น เช่น มีการตรวจสอบและมีรางวัลที่เป็นมาตรฐานรับรองสถานที่นั้นๆ	ค่าเฉลี่ย	3.80	3.74	3.48	3.74
	อันดับที่	1	2	4	2
ปัจจัยด้านบุคลากร เช่น การให้บริการและมิตรภาพของบุคคลในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	3.61	3.40	3.28	3.47
	อันดับที่	2	7	6	5
ปัจจัยด้านสังคม เช่น สถานที่เป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก	ค่าเฉลี่ย	3.80	3.84	3.90	3.83
	อันดับที่	1	1	1	1

ที่มา:จากการศึกษา

4.3.2 ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดจำนวนวันพำนักเฉลี่ย (วัน) ของนักท่องเที่ยว อัน ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปี ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

จากสมการ

$$D = b_0 + b_1AGE + b_2ADD + b_3INC + b_4EDU + b_5VOC + b_6EXP + b_7BEEN \dots(1)$$

กำหนดให้

D = ปริมาณความต้องการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยวัดจากจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)

b_0 = ค่าคงที่

$b_1, b_2, \dots, b_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามสมการที่ 1

AGE = อายุของนักท่องเที่ยว (ปี)

ADD = ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร)

INC = รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

EDU = ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว (ปี)

VOC = จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว (วัน)

EXP = ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)

BEEN = จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.19 แสดงผลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ชื่อตัวแปร	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสถิติ t	ระดับนัยสำคัญ (sig)
ค่าคงที่		1.919	7.004	0.000
ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว (ปี)	EDU	-0.093	-3.064	0.002
จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว (วัน)	VOC	-0.003	-2.329	0.021
ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)	EXP	0.0001	2.514	0.012
จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (ครั้ง)	BEEN	0.164	3.401	0.001

ค่าสถิติ

Multiple R = 0.291

R Squares = 0.084

Adjusted R Squares = 0.072

Std. Error of the Estimate = 0.599

F = 6.804

ค่า sig ของสมการ = 0.000

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) กับระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว (ปี) จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว (วัน) ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท) และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (ครั้ง) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$D = 1.919 - 0.093 \text{ EDU} - 0.003 \text{ VOC} + 0.0001 \text{ EXP} + 0.164 \text{ BEEN} \dots(1)$$

จากสมการดังกล่าวทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 มี 4 สมการ คือ ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว (EDU) จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยว (VOC) ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (EXP) และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (BEEN) โดยแต่ละพจน์ (Term) มีความหมายดังนี้

1.919 หมายถึง ค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 1.919 หมายความว่า หากไม่มีอิทธิพลของระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย นักท่องเที่ยวจะมีจำนวนวันพักเฉลี่ยเท่ากับ 1.919 วัน

- 0.093 EDU หมายถึง ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ในทิศทางตรงกันข้าม (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น -) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ -0.093 หมายความว่า ถ้าระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 1 ปี จะทำให้จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวลดลง 0.093 วัน

- 0.003 VOC หมายถึง จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยวมิอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ในทิศทางตรงกันข้าม (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น -) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ -0.003 หมายความว่า ถ้าจำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยวกว เพิ่มขึ้น 1 วัน จะทำให้จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวลดลง 0.003 วัน
- +0.0001 EXP หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวดำเนินการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ในทิศทางเดียวกัน (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น +) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ +0.0001 หมายความว่า ถ้าค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวกว เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกว เพิ่มขึ้น 0.0001 วัน
- +0.164 BEEN หมายถึง จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ในทิศทางเดียวกัน (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น +) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ +0.164 หมายความว่า ถ้าจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปายของนักท่องเที่ยวกว เพิ่มขึ้น 1 ครั้ง จะทำให้จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกว เพิ่มขึ้น 0.164 วัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า อุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกว) กับ ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวกว และจำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยวกว เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม แต่ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวกว และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปายของนักท่องเที่ยวกว จะเปลี่ยนแปลงไปใน

ทิศทางเดียวกัน สำหรับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ไม่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10

ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R Squares: R^2) เท่ากับ 0.084 และเมื่อปรับปรุ้งค่าแล้ว ค่า Adjusted R Squares เท่ากับ 0.072 แสดงว่าร้อยละ 7.2 ของการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) ได้รับอิทธิพลจากระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย ของนักท่องเที่ยว โดยปัจจัยอื่นๆ นอกจากนี้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 92.8

จากตัวแปรทั้งหมดในสมการ ยอมรับสมการที่ระดับนัยสำคัญ 0.000

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน ของนักท่องเที่ยว อัน ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปี จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย และจำนวนวันพำนักเฉลี่ย (วัน) โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

จากสมการ

$$EXP = b_0 + b_1AGE + b_2ADD + b_3INC + b_4EDU + b_5VOC + b_6BEEN + b_7 Day \dots(2)$$

กำหนดให้

EXP = ปริมาณความต้องการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยวัดจากค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)

b_0 = ค่าคงที่

$b_1, b_2, \dots, b_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามสมการที่ 1

AGE	=	อายุของนักท่องเที่ยว (ปี)
ADD	=	ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร)
INC	=	รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)
EDU	=	ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว (ปี)
VOC	=	จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยว (วัน)
BEEN	=	จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
Day	=	จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)

จากการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน) ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.20 แสดงผลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ชื่อตัวแปร	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสถิติ t	ระดับนัยสำคัญ (sig)
ค่าคงที่		971.402	6.702	0.000
ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร)	ADD	68.716	2.053	0.041
รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	INC	0.019	5.836	0.000
จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (ครั้ง)	BEEN	-159.594	-3.392	0.001
จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	Day	110.459	2.030	0.043

ค่าสถิติ

Multiple R	= 0.442
R Squares	= 0.196
Adjusted R Squares	= 0.185
Std. Error of the Estimate	= 579.07
F	= 17.954
ค่า sig ของสมการ	= 0.000

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.27 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)) กับระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร) รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท) จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (ครั้ง) และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) ระดับนัยสำคัญ 0.10 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$D = 971.402 + 68.716ADD - 0.019INC - 159.594BEEN + 110.459DAY \dots(2)$$

จากสมการดังกล่าวทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 มี 4 ตัวแปร คือ ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ADD) รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (INC) จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (BEEN) และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (Day) โดยแต่ละพจน์ (Term) มีความหมายดังนี้

ลิขสิทธิ์บทความวิจัยนี้สงวนลิขสิทธิ์โดย
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

- 971.402 หมายถึง ค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 971.402 หมายความว่า หากไม่มีอิทธิพลของระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะมีค่าใช้จ่ายรวมต่อวัน เท่ากับ 971.402 บาท
- 68.716ADD หมายถึง ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในทิศทางเดียวกัน (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น +) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ 68.716 หมายความว่า ถ้าระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 1 กิโลเมตร จะทำให้ค่าใช้จ่ายรวมต่อวันเพิ่มขึ้น 68.716 วัน
- 0.019INC หมายถึง รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือนมีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในทิศทางตรงกันข้าม (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น -) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ -0.019 หมายความว่า ถ้ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ค่าใช้จ่ายรวมต่อวันลดลง 0.019 บาท
- 159.594BEEN หมายถึง จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในทิศทางตรงกันข้าม (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น -) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ +0.164 หมายความว่า ถ้าจำนวนครั้งเคยเดินทางมา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

อำเภอปลายของนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น 1 ครั้ง จะทำให้ค่าใช้จ่ายรวมต่อวันลดลง 159.594 บาท

110.459DAY หมายถึง จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในทิศทางเดียวกัน (ค่าสัมประสิทธิ์ (b) เครื่องหมายเป็น +) และจากการที่ตัวแปรนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ +0.0001 หมายความว่า ถ้าจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 1 วัน จะทำให้ค่าใช้จ่ายรวมต่อวันลดลง 110.459 บาท

ดังนั้นสรุปได้ว่า อุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) กับ รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปลาย เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม แต่ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปี ไม่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10

ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R Squares: R^2) เท่ากับ 0.196 และเมื่อปรับปรุงค่าแล้ว ค่า Adjusted R Squares เท่ากับ 0.185 แสดงว่าร้อยละ 18.5 ของการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน) ได้รับอิทธิพลจากระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร) รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท) จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปลาย (ครั้ง) และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว โดยปัจจัยอื่นๆ นอกจากนี้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 81.5

จากตัวแปรทั้งหมดในสมการ ยอมรับสมการที่ระดับนัยสำคัญ 0.000

4.4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 300 คน ต่อความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน เกี่ยวกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านบุคลากร และด้านสังคม ซึ่งผลการศึกษามีดังนี้

4.4.1 ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านผลิตภัณฑ์ อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ อันดับ 2 คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสะอาด และอันดับ 3 คือ มีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พัก

เมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านผลิตภัณฑ์ อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านผลิตภัณฑ์ อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านผลิตภัณฑ์		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
ความมีชื่อเสียงของสถานที่	ค่าเฉลี่ย	3.91	3.71	3.34	3.75
	อันดับที่	3	4	6	4
มีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พัก	ค่าเฉลี่ย	3.81	3.86	3.90	3.84
	อันดับที่	4	2	5	3
สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด	ค่าเฉลี่ย	3.78	3.94	4.00	3.88
	อันดับที่	5	1	3	2
สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ	ค่าเฉลี่ย	3.93	3.94	4.03	3.95
	อันดับที่	1	1	2	1
สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงาม	ค่าเฉลี่ย	3.92	3.80	4.10	3.88
	อันดับที่	2	3	1	2
สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์	ค่าเฉลี่ย	3.63	3.58	3.93	3.63
	อันดับที่	6	5	4	5

ที่มา:จากการศึกษา

4.4.2 ความพึงพอใจด้านราคาของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านราคา อันดับ 1 คือ มีความหลากหลายด้านราคาของสินค้าและบริการ อันดับ 2 คือ ราคาห้องพักเหมาะสมกับห้องและบริการ

เมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และรายได้มากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านราคา อันดับ 1 คือ มีความหลากหลายด้านราคาของสินค้าและบริการ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000

บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านราคา
อันดับ 1 คือ ราคาห้องพักเหมาะสมกับห้องและบริการ อันดับ 2 คือ มีความหลากหลายด้านราคาของ
สินค้าและบริการ ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ความพึงพอใจด้านราคาของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านราคา		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
ราคาห้องพักเหมาะสมกับห้องและ บริการ	ค่าเฉลี่ย	3.81	3.77	3.90	3.80
	อันดับที่	2	2	1	2
มีความหลากหลายด้านราคาของ สินค้าและบริการ	ค่าเฉลี่ย	4.01	3.94	3.83	3.96
	อันดับที่	1	1	2	1

ที่มา:จากการศึกษา

4.4.3 ความพึงพอใจด้านสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอ ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ด้านสถานที่ อันดับ 1 คือ มีระบบสาธารณูปโภคดี อันดับ 2 คือ สถานที่ท่องเที่ยวอากาศและ
บรรยากาศดี และอันดับ 3 คือ ทำเลที่ตั้งเดินทางไปสะดวก

เมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการ
ท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง
1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ด้านสถานที่ อันดับ 1 คือ มีระบบสาธารณูปโภคดี สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการ
ท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านสถานที่ อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวอากาศและบรรยากาศดี ดังแสดงใน
ตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ความพึงพอใจด้านสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านสถานที่		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
ทำเลที่ตั้งเดินทางไปสะดวก	ค่าเฉลี่ย	3.90	3.67	3.59	3.75
	อันดับที่	2	4	3	3
ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยวสะอาด เรียบร้อย	ค่าเฉลี่ย	3.64	3.78	3.55	3.70
	อันดับที่	4	2	4	4
สถานที่ท่องเที่ยวอากาศและ บรรยากาศดี	ค่าเฉลี่ย	3.86	3.77	4.28	3.86
	อันดับที่	3	3	1	2
มีระบบสาธารณูปโภคดี	ค่าเฉลี่ย	3.99	3.88	3.76	3.91
	อันดับที่	1	1	2	1

ที่มา:จากการศึกษา

4.4.4 ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการขายของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการส่งเสริมการขาย อันดับ 1 คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ อันดับ 2 คือ การจัดการแสดง/กิจกรรมพิเศษ และอันดับ 3 คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยแผ่นพับ

เมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการส่งเสริมการขาย อันดับ 1 คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการส่งเสริมการขาย อันดับ 1 คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยแผ่นพับ ดังแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการขายของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านการส่งเสริมการขาย		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อ สิ่งพิมพ์	ค่าเฉลี่ย	3.54	3.64	3.28	3.57
	อันดับที่	6	4	4	4
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ	ค่าเฉลี่ย	3.47	3.51	3.48	3.49
	อันดับที่	7	6	3	6
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทาง โทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	3.76	3.72	3.69	3.73
	อันดับที่	1	3	1	1
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทาง อินเทอร์เน็ต	ค่าเฉลี่ย	3.59	3.54	3.48	3.56
	อันดับที่	5	5	3	5
การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยแผ่น พับ	ค่าเฉลี่ย	3.60	3.75	3.66	3.68
	อันดับที่	4	1	2	3
การจัดการแสดง/กิจกรรมพิเศษ	ค่าเฉลี่ย	3.64	3.73	3.66	3.69
	อันดับที่	2	2	2	2
การมีส่วนลด/ราคาพิเศษ	ค่าเฉลี่ย	3.62	3.50	3.21	3.52
	อันดับที่	3	7	5	6

ที่มา:จากการศึกษา

4.4.5 ความพึงพอใจด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 2 และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 3 ดังแสดงในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ความพึงพอใจด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
สถานที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	3.97	3.93	3.76	3.93
ได้รับรางวัลที่เป็นมาตรฐาน	อันดับที่	1	2	3	

ที่มา:จากการศึกษา

4.4.6 ความพึงพอใจด้านบุคลากรของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านบุคลากร อันดับ 1 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ อันดับ 2 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีการบริการที่รวดเร็ว และอันดับ 3 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความรู้สามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ดี

เมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง

1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านบุคลากร อันดับ 1 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านบุคลากร อันดับ 1 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีการบริการที่รวดเร็ว ดังแสดงในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ความพึงพอใจด้านบุคลากรของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านบุคลากร		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
เจ้าหน้าที่/พนักงานที่มีเพียงพอต่อการ ให้บริการ	ค่าเฉลี่ย	3.33	3.37	3.72	3.39
	อันดับที่	5	4	3	5
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความ กระตือรือร้นในการให้บริการ	ค่าเฉลี่ย	3.72	3.66	3.55	3.67
	อันดับที่	1	1	4	1
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีการบริการที่ รวดเร็ว	ค่าเฉลี่ย	3.46	3.65	3.90	3.60
	อันดับที่	3	2	1	2
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์ และอัธยาศัยดี	ค่าเฉลี่ย	3.45	3.54	3.76	3.52
	อันดับที่	4	3	2	4
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความรู้สามารถ แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ดี	ค่าเฉลี่ย	3.58	3.54	3.48	3.55
	อันดับที่	2	3	5	3

ที่มา:จากการศึกษา

4.4.7 ความพึงพอใจด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอ ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันต่างๆ มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านสังคม อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป อันดับ 2 คือ สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก ดังแสดงในตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ความพึงพอใจด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ด้านสังคม		ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)			รวมเฉลี่ย
		ไม่เกิน 1,000	1,001- 2,000	มากกว่า 2,000	
สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับของ คนโดยทั่วไป	ค่าเฉลี่ย	3.81	3.88	4.00	3.87
	อันดับที่	1	1	1	1
สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่พักผ่อน ประจำของคนในครอบครัวหรือคน รู้จัก	ค่าเฉลี่ย	3.80	3.63	3.97	3.73
	อันดับที่	2	2	2	2

ที่มา:จากการศึกษา

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งนี้มี
วัตถุประสงค์ 3 วัตถุประสงค์ คือ

วัตถุประสงค์แรก เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ใน
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน วัตถุประสงค์ที่สอง เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวใน
เชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และวัตถุประสงค์ที่สาม เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอนตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม – ตุลาคม พ.ศ.2552 จำนวน 300 ราย ซึ่งผลการศึกษา
สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน

เพศของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

อายุของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีอายุเฉลี่ย 29.17 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี

ภูมิลำเนาอาศัยของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ภาคกลาง

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา

รายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีรายได้เฉลี่ย 14,137 บาทต่อเดือน โดยส่วนใหญ่มี

รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน

ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ
เทียบเท่า

มีจำนวนวันหยุดในรอบปีเฉลี่ย 118.44 วันต่อปี โดยส่วนใหญ่มีจำนวนวันหยุดในรอบปี
ระหว่าง 91-120 วันต่อปี

สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ซึ่งผลการศึกษา โดยสรุปแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการศึกษาในส่วนข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ส่วนใหญ่)
เพศ	เพศชายมากกว่าเพศหญิง
อายุ	อายุระหว่าง 21-30 ปี
ภูมิลำเนาอาศัย	ภาคกลาง
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา
รายได้ต่อเดือน	ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
จำนวนวันหยุดในรอบปี	จำนวน 91-120 วันต่อปี
สถานภาพสมรส	โสด

ผลการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนของนักท่องเที่ยว มีดังนี้

รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเมื่อจำแนกตามอายุ

ด้านลักษณะการเดินทางพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีลักษณะเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถเก๋ง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป เดินทางโดยรถกระบะ

ด้านบุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปายกับเพื่อน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปายกับครอบครัว

ด้านสถานที่พักพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป พักอาศัยที่ เกสเฮ้าส์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี พักอาศัยที่โรงแรม

ด้านจำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2-3 ครั้ง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นครั้งแรก

ด้านจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จำนวน 1 วัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย จำนวน 2-3 วัน

ด้านสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปายพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ศูนย์วัฒนธรรมจีนยูนนาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย

ด้านประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีทุกกลุ่มอายุ มีความสนใจประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว ในกิจกรรมการล่องแพแม่น้ำปาย

ด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวันพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอายุ เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน ดังแสดงในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 สรุปผลการศึกษาในรูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามอายุ(อันดับแรก)

รูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว	อายุ		
	ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป
ลักษณะการเดินทาง	รถเก๋ง		รถกระบะ
บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วย	เพื่อน	ครอบครัว	
สถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว	เกสเฮ้าส์	โรงแรม	เกสเฮ้าส์
จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยว	จำนวน 2-3 ครั้ง	มาเป็นครั้งแรก	
จำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยว	จำนวน 1 วัน	จำนวน 2-3 วัน	
สถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย	ศูนย์วัฒนธรรมจีนยูนนาน	สะพานประวัติศาสตร์	ศูนย์วัฒนธรรมจีนยูนนาน
ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ	การล่องแพแม่น้ำปาย		
ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน	จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน		

รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเมื่อจำแนกตามรายได้

ด้านลักษณะการเดินทางพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีลักษณะเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถแท็กซี่

ด้านบุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปลายด้ามขวาน คือครอบครัว ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีบุคคลที่เดินทางมาอำเภอปลายด้ามขวาน เพื่อน

ด้านสถานที่ที่เข้าพักพบว่า นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรายได้ มีสถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ เกสเฮ้าส์

ด้านจำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวานแม่ฮ่องสอน จำนวน 2-3 ครั้ง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีความถี่ในการเดินทางมาเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวานแม่ฮ่องสอน เป็นครั้งแรก

ด้านจำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยวพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท เดินทางมาเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวาน จำนวน 1 วัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป เดินทางมาเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวาน จำนวน 2-3 วัน

ด้านสถานที่ที่นักท่องเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวานพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป ท่องเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวานที่สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ท่องเที่ยวอำเภอปลายด้ามขวานที่ศูนย์วัฒนธรรมจันทนิม

ด้านประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรายได้ มีความสนใจประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ การล่องแพแม่น้ำปาย

ด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวันพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนไม่เกิน 1,000 บาท สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป เสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน ดังแสดงในตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 สรุปผลการศึกษาในรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามรายได้(อันดับแรก)

รูปแบบและพฤติกรรม ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว	รายได้ (บาทต่อเดือน)		
	ไม่เกิน 10,000	10,001-20,000	20,001 ขึ้นไป
ลักษณะการเดินทาง	รถเก๋ง		
บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วย	ครอบครัว	เพื่อน	
สถานที่พักอาศัยในการมาท่องเที่ยว	เกสเฮ้าส์		
จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยว	จำนวน 2-3 ครั้ง	มาเป็นครั้งแรก	
จำนวนวันที่เดินทางมาเที่ยว	จำนวน 1 วัน	จำนวน 2-3 วัน	
มีสถานที่ที่ท่องเที่ยวอำเภอปาย	สะพาน ประวัติศาสตร์ ท่าปาย	ศูนย์วัฒนธรรม จinyunan	สะพาน ประวัติศาสตร์ ท่าปาย
ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่สนใจ	การท่องเที่ยวแพแม่น้ำปาย		
ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน	ไม่เกิน 1,000 บาท	จำนวน 1,001-2,000 บาทต่อวัน	

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ปัจจัยด้านสังคม เช่น สถานที่เป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก ดังแสดงในตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 สรุปผลการศึกษาในปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (อันดับแรก)

	ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)		
	ไม่เกิน 1,000	1,001-2,000	มากกว่า 2,000
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ด้านสังคม เช่น สถานที่เป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก		

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดจำนวนวันพักเฉลี่ย (วัน) ของนักท่องเที่ยว อันได้แก่ อายุ ภูมิภาค รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปี ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า มีตัวแปรสี่ตัวที่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพักเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 ได้แก่ ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปี ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$D = 1.919 - 0.093 \text{ EDU} - 0.003 \text{ VOC} + 0.0001 \text{ EXP} + 0.164 \text{ BEEN} \dots(1)$$

ดังนั้นสรุปได้ว่า อุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) กับ ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว และจำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยว เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม แต่ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปายของนักท่องเที่ยวจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ Adjusted R Squares เท่ากับ 0.072 แสดงว่าร้อยละ 7.2 ของการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) ได้รับอิทธิพลจากระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย ของนักท่องเที่ยว โดยปัจจัยอื่นๆ นอกจากนี้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 92.8

จากตัวแปรทั้งหมดในสมการ ขอมรับสมการที่ระดับนัยสำคัญ 0.000

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดจำนวนวันพักเฉลี่ย (วัน) ของนักท่องเที่ยว อันได้แก่ อายุ ภูมิภาค รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปี จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว และ

จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภอปาย โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า มีตัวแปรสี่ตัวที่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพำนักเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 ได้แก่ ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถเขียนสมการ ได้ดังนี้

$$EXP = 971.402 + 68.716ADD - 0.019INC - 159.594BEEN + 110.459DAY \dots (2)$$

ดังนั้นสรุปได้ว่า อุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน) กับ รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม แต่ระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวจะ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ Adjusted R Squares เท่ากับ 0.196 แสดงว่าร้อยละ 18.5 ของการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวต่อวัน) ได้รับอิทธิพลจากระยะทางจากแหล่งที่อยู่ของนักท่องเที่ยวจนมาถึงอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กิโลเมตร) รายได้ของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อเดือน (บาท) จำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย (ครั้ง) และจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว โดยปัจจัยอื่นๆ นอกจากนี้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 81.5

จากตัวแปรทั้งหมดในสมการ ขอมรับสมการที่ระดับนัยสำคัญ 0.000

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกี่ยวกับความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านบุคลากร และด้านสังคม จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน

ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านผลิตภัณฑ์ อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงาม

ความพึงพอใจด้านราคา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และรายได้มากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านราคา อันดับ 1 คือ มีความหลากหลายด้านราคาของสินค้าและบริการ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ ราคาห้องพักเหมาะสมกับห้องและบริการ

ความพึงพอใจด้านสถานที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านสถานที่ อันดับ 1 คือ มีระบบสาธารณูปโภคดี สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวอากาศและบรรยากาศดี

ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการขาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการส่งเสริมการขาย อันดับ 1 คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยแผ่นพับ

ความพึงพอใจด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 2 และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 3

ความพึงพอใจด้านบุคลากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 1,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันระหว่าง 1,001-2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านบุคลากร อันดับ 1 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันมากกว่า 2,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับ 1 คือ เจ้าหน้าที่/พนักงานมีการบริการที่รวดเร็ว

ความพึงใจด้านสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวันต่างๆ มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านสังคม อันดับ 1 คือ สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป ดังแสดงในตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (อันดับแรก)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อวัน (บาท)		
	ไม่เกิน 1,000	1,001-2,000	มากกว่า 2,000
ด้านผลิตภัณฑ์	สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ		สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงาม
ด้านราคา	มีความหลากหลายด้านราคาของสินค้าและบริการ		ราคาห้องพักเหมาะสมกับห้องและบริการ
ด้านสถานที่	มีระบบสาธารณูปโภคดี		สถานที่ท่องเที่ยวอากาศและบรรยากาศดี
ด้านการส่งเสริมการขาย	การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์	การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยแผ่นพับ	การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์
ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น	สถานที่พักและสถานที่ท่องเที่ยวได้รับรางวัลที่เป็นมาตรฐาน		
ด้านบุคลากร	เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ		เจ้าหน้าที่/พนักงานมีการบริการที่รวดเร็ว
ด้านสังคม	สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป		

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่าจำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอปายมีอิทธิพลต่อจำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอปายมีความประทับใจและกลับมาเที่ยวใหม่ ส่งผลให้จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และจากการสอบถามนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อบริการที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปัจจัยด้านสังคม เช่น สถานที่เป็นที่ยอมรับ

ของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก และมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนทุกด้านในระดับมาก จึงนับได้ว่าการดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ผ่านมาก่อนข้างประสบความสำเร็จ สามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาใหม่ และสมควรที่จะรักษามาตรฐานการดำเนินงานและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. จากการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ อุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน (จำนวนวันพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว) พบว่า มีตัวแปรสี่ตัวที่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพำนักเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 โดยระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว และจำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบ 1 ปีของนักท่องเที่ยว เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม แต่ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งเคยเดินทางมาอำเภอปาย ของนักท่องเที่ยวจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวควรมุ่งไปที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวแล้ว และกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปายมากที่สุด

3. ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการกำหนดมาตรการหรือเงื่อนไขในการท่องเที่ยวให้มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการคงไว้ซึ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงสภาพเดิมมากที่สุด และจะทำให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคมซึ่งเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวค่อนข้างที่จะยังไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุอาจมาจากช่วงเวลานี้ไม่ใช่ช่วงเทศกาลสำคัญ ประกอบกับเป็นช่วงหน้าฝนซึ่งไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาน้อยและกลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่สุ่มมาอาจไม่มีความหลากหลายของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นหากจะมีการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกช่วงเวลาการศึกษาที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่น ช่วงเทศกาล ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว หรือใช้ระยะเวลาในกาลเก็บข้อมูลให้นานขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลจากลูกค้าที่หลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

กัลยารัตน์ คงพิบูลย์กิจ,2549.ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อสถานบริการ
บ้านพักเยาวชนในประเทศไทย.งานวิจัยสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รวิภา หอมเศรษฐี,2541.ประสิทธิผลการนำเอานโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาปฏิบัติ
กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุระภี แพร่สกุล,2543.ทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อโครงการปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทยปี2541-
2542 กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่.ค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต(การเมืองและการ
ปกครอง),มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ขวัญฤทัย บุญยะเสนา,2544.การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก,
การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นัฐพงศ์ คุมา,2549 .พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอำเภอป่าใจจังหวัดแม่ฮ่องสอน,ค้นคว้า
แบบอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่คุ้ม ชุมสาย และฉุบพัน พรหม
โยธี.ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว.กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิชย์,2527.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2551ก.รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี2550จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
[ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา:www2.tat.or.th/stat/download/tst/497/MaeHongSon(Pai)_Book2007.xls. (10
พฤษภาคม 2552).

_____. 2550ข. สรุปรายได้-รายจ่ายและดุลการท่องเที่ยว ปี 2550.

[ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา: [www2.tat.or.th/stat/download/tex/20/Report_MaeHongSon\(Pai\)2007.doc](http://www2.tat.or.th/stat/download/tex/20/Report_MaeHongSon(Pai)2007.doc). (10
พฤษภาคม 2552).

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.

[ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.dnp.go.th/npo/html/Tour/Eco_Tour.html (10
พฤษภาคม 2552).

เบญจมาศ อุทกศิริ. ความหมายของการท่องเที่ยว. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา :

http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/samutprakan/benjamas_u/tongteaw/sec03p01.html (10 พฤษภาคม 2552).

วัดพระพุทธรักษา จังหวัดสระบุรี. บทบาทและความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. [ระบบออนไลน์].

แหล่งที่มา : <http://www.watphraphutthachai.com/tourprachay/tour4.htm> (10
พฤษภาคม 2552).

Macroeconomic Analysis Group: Fiscal Policy Office .บทวิเคราะห์เรื่อง ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

จากการปิดสนามบินสุวรรณภูมิ, [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.fpo.go.th> (10
พฤษภาคม 2552).

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอป่าาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำชี้แจง เอกสารชุดนี้เป็นแบบสอบถามประกอบรายงานการค้นคว้าอิสระ ตามหลักสูตรปริญญาโท (ภาคพิเศษ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะถูกนำมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาในการตอบแบบสอบถามจากทุกๆท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลมา ณ โอกาสนี้

หฤกษ์ชัย อินทโสทธิ

ผู้วิจัย

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ .....ปี
3. ปัจจุบันท่านมีภูมิลำเนาอยู่ที่ ภาค.....จังหวัด.....
4. อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
 รับจ้างทั่วไป อื่นๆ.....
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน .....บาท
6. ระดับการศึกษาสูงสุด.....
7. วันหยุดเฉลี่ยในรอบปี.....วัน
8. สถานภาพ โสด สมรส
 หย่าร้าง/หม้าย

ลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ส่วนที่2 รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยว

1. ลักษณะการเดินทาง รถประจำทาง รถเก๋ง
รถกระบะ รถตู้
รถจักรยานยนต์ อื่นๆ.....
2. บุคคลที่ท่านเดินทางด้วย คนเดียว ครอบครัว
เพื่อน อื่นๆ
3. สถานที่พัก โรงแรม ค่าใช้จ่ายต่อคืน.....บาท
เกสต์เฮาส์ ค่าใช้จ่ายต่อคืน.....บาท
บ้านพักส่วนตัว อื่นๆ.....
4. จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวที่อำเภอปาย ครั้งแรก 2-3ครั้ง
4-5ครั้ง มากกว่า5
 ครั้ง
5. จำนวนวันที่มาเที่ยวในอำเภอปาย 1วัน 2-3วัน
4-6วัน มากกว่า7วัน
6. สถานที่ท่องเที่ยวที่ท่านเดินทางไปมาแล้ว (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)
ศูนย์วัฒนธรรมจันทวน ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
วัดกลาง ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
น้ำตกหมอบแง ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
วัดพระธาตุแม่เย็น ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
วัดน้ำฮู ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
บ่อน้ำร้อนเมืองแปง ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
น้ำตกแม่เย็น ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมชม.....บาท
อื่นๆ.....

7. ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ท่านได้ทำแล้ว(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- ล่องแพแม่น้ำปาย ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรม.....บาท
- เดินสำรวจป่าและระบบนิเวศ ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรม.....บาท
- งานConcertต่างๆ ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรม.....บาท
- อื่นๆ.....

8. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวัน.....บาท

ส่วนที่3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน อำเภอปาย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความน่าสนใจและความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว					
ปัจจัยด้านราคา เช่น ราคาของสินค้าและบริการนั้นมีความเหมาะสมกับมาตรฐานคุณภาพ และปริมาณ ราคามีความยุติธรรม เป็นกลาง มีความหลากหลายด้านระดับราคา					
ปัจจัยด้านสถานที่ เช่น ท่ารถที่ตั้งเดินทางได้สะดวก มีพื้นที่จอดรถกว้างขวาง อากาศดี ห้องน้ำและที่พักสะอาด					
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย เช่น การโฆษณา แจกใบปลิว มีส่วนลด และมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่างๆ					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน อำเภอป่าาย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น เช่น มี การตรวจสอบและมีรางวัลที่เป็นมาตรฐาน รับรองสถานที่นั้นๆ					
ปัจจัยด้านบุคลากร เช่น การให้บริการและ มิตรภาพของบุคคลในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ ในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ					
ปัจจัยด้านสังคม เช่น สถานที่เป็นที่ยอมรับ ของคนโดยทั่วไป เป็นสถานที่พักผ่อน ประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก					

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว เชิงนิเวศในอำเภอป่าาย	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผลิตภัณฑ์					
ความมีชื่อเสียงของสถานที่					
มีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวและ สถานที่พัก					
สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด					
สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ					
สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงาม					
สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์					

<u>ด้านราคา</u>					
ราคาห้องพักเหมาะสมกับห้องและบริการที่ท่านได้รับ					
มีความหลากหลายด้านราคาของสินค้าและบริการ					
<u>ด้านสถานที่</u>					
ทำเลที่ตั้งเดินทางสะดวก					
ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยวสะอาดเรียบร้อย					
สถานที่ท่องเที่ยวอากาศและบรรยากาศดี					
มีระบบสาธารณูปโภคดี					
<u>ด้านการส่งเสริมการขาย</u>					
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์					
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ					
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์					
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต					
การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยแผ่นพับ					
การจัดการแสดง/กิจกรรมพิเศษ					
การมีส่วนลด/ราคาพิเศษ					
<u>ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น</u>					
สถานที่พักและสถานที่ท่องเที่ยวได้รับรางวัลที่เป็นมาตรฐาน					
<u>ด้านบุคลากร</u>					
เจ้าหน้าที่/พนักงานที่มีเพียงพอต่อการให้บริการ					
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ					
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีการบริการที่รวดเร็ว					

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว เชิงนิเวศในอำเภอปาย	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยดี					
เจ้าหน้าที่/พนักงานมีความรู้สามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ดี					
ด้านสังคม					
สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป					
สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่พักผ่อนประจำของคนในครอบครัวหรือคนรู้จัก					

#####ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม#####

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

(Multiple Linear Regression Analysis)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

Regression

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
D	1.56	.622	300
AGE	29.17	9.461	300
ADD	1.96	1.019	300
INC	14137.00	10500.173	300
EDU	4.57	1.170	300
VOC	118.44	23.994	300
EXP	1262.93	638.068	300
BEEN	1.80	.742	300

Correlations

		D	AGE	ADD	INC	EDU	VOC	EXP	BEEN
Pearson Correlation	D	1.000	.099	-.010	.043	-.139	-.114	.090	.162
	AGE	-.099	1.000	.068	.563	.019	-.241	.233	-.275
	ADD	-.010	.068	1.000	.163	.119	.097	.192	-.169
	INC	.043	.563	.163	1.000	.279	-.298	.376	-.205
	EDU	-.139	.019	.119	.279	1.000	-.176	.145	-.047
	VOC	-.114	-.241	.097	-.298	-.176	1.000	-.135	.038
	EXP	.090	.233	.192	.376	.145	-.135	1.000	-.251
	BEEN	.162	-.275	-.169	-.205	-.047	.038	-.251	1.000
Sig. (1-tailed)	D	.	.043	.435	.227	.008	.024	.059	.002
	AGE	.043	.	.120	.000	.370	.000	.000	.000
	ADD	.435	.120	.	.002	.020	.048	.000	.002
	INC	.227	.000	.002	.	.000	.000	.000	.000
	EDU	.008	.370	.020	.000	.	.001	.006	.208
	VOC	.024	.000	.048	.000	.001	.	.010	.253
	EXP	.059	.000	.000	.000	.006	.010	.	.000
	BEEN	.002	.000	.002	.000	.208	.253	.000	.
N	D	300	300	300	300	300	300	300	300
	AGE	300	300	300	300	300	300	300	300
	ADD	300	300	300	300	300	300	300	300
	INC	300	300	300	300	300	300	300	300
	EDU	300	300	300	300	300	300	300	300
	VOC	300	300	300	300	300	300	300	300
	EXP	300	300	300	300	300	300	300	300
	BEEN	300	300	300	300	300	300	300	300

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	BEEN, VOC, EDU, ADD, EXP _a , AGE, INC		Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: D

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	Durbin-Watson
1	.308 ^a	.095	.073	.599	.095	4.374	7	292	.000	1.995

a. Predictors: (Constant), BEEN, VOC, EDU, ADD, EXP, AGE, INC

b. Dependent Variable: D

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	10.990	7	1.570	4.374	.000 ^a
	Residual	104.806	292	.359		
	Total	115.797	299			

a. Predictors: (Constant), BEEN, VOC, EDU, ADD, EXP, AGE, INC

b. Dependent Variable: D

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	1.594	.328		4.858	.000		
	AGE	.007	.005	.112	1.596	.112	.626	1.597
	ADD	.018	.036	.030	.505	.614	.909	1.100
	INC	-8.5E-007	.000	-.014	-.191	.849	.547	1.829
	EDU	-.090	.032	-.169	-2.843	.005	.873	1.146
	VOC	-.003	.002	-.115	-1.924	.055	.864	1.157
	EXP	.000	.000	.129	2.092	.037	.812	1.231
	BEEN	.188	.050	.224	3.755	.000	.873	1.146

a. Dependent Variable: D

Coefficient Correlations ^a

Model		BEEN	VOC	EDU	ADD	EXP	AGE	INC	
1	Correlations	BEEN	1.000	.031	.011	.118	.174	.201	-.007
		VOC	.031	1.000	.132	-.162	.046	.114	.159
		EDU	.011	.132	1.000	-.085	-.033	.184	-.264
		ADD	.118	-.162	-.085	1.000	-.121	.027	-.104
		EXP	.174	.046	-.033	-.121	1.000	.002	-.248
		AGE	.201	.114	.184	.027	.002	1.000	-.511
		INC	-.007	.159	-.264	-.104	-.248	-.511	1.000
		Covariances	BEEN	.002	2.41E-006	1.70E-005	.000	5.23E-007	4.65E-005
	VOC		2.41E-006	2.41E-006	6.49E-006	-9.0E-006	4.30E-009	8.21E-007	1.10E-009
	EDU		1.70E-005	6.49E-006	.001	-9.6E-005	-6.2E-008	2.70E-005	-3.7E-008
	ADD		.000	-9.0E-006	-9.6E-005	.001	-2.6E-007	4.38E-006	-1.6E-008
	EXP		5.23E-007	4.30E-009	-6.2E-008	-2.6E-007	3.63E-009	6.55E-010	-6.7E-011
	AGE		4.65E-005	8.21E-007	2.70E-005	4.38E-006	6.55E-010	2.14E-005	-1.1E-008
	INC	-1.6E-009	1.10E-009	-3.7E-008	-1.6E-008	-6.7E-011	-1.1E-008	1.99E-011	

a. Dependent Variable: D

Collinearity Diagnostics ^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions								
				(Constant)	AGE	ADD	INC	EDU	VOC	EXP	BEEN	
1	1	7.059	1.000	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00
	2	.374	4.345	.00	.00	.00	.29	.00	.01	.03	.08	
	3	.204	5.889	.00	.01	.59	.09	.00	.00	.04	.12	
	4	.151	6.832	.00	.00	.24	.14	.00	.00	.75	.01	
	5	.095	8.611	.01	.19	.09	.10	.01	.04	.12	.47	
	6	.065	10.394	.00	.24	.03	.02	.53	.00	.02	.12	
	7	.044	12.737	.00	.28	.04	.34	.19	.42	.00	.04	
	8	.009	28.623	.99	.27	.00	.02	.27	.53	.04	.15	

a. Dependent Variable: D

Residuals Statistics ^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.05	2.04	1.56	.192	300
Residual	-.959	2.419	.000	.592	300
Std. Predicted Value	-2.661	2.498	.000	1.000	300
Std. Residual	-1.600	4.038	.000	.988	300

a. Dependent Variable: D

Regression

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
D	1.56	.622	300
EDU	4.57	1.170	300
VOC	118.44	23.994	300
EXP	1262.93	638.068	300
BEEN	1.80	.742	300

Correlations

		D	EDU	VOC	EXP	BEEN
Pearson Correlation	D	1.000	-.139	-.114	.090	.162
	EDU	-.139	1.000	-.176	.145	-.047
	VOC	-.114	-.176	1.000	-.135	.038
	EXP	.090	.145	-.135	1.000	-.251
	BEEN	.162	-.047	.038	-.251	1.000
Sig. (1-tailed)	D	.	.008	.024	.059	.002
	EDU	.008	.	.001	.006	.208
	VOC	.024	.001	.	.010	.253
	EXP	.059	.006	.010	.	.000
	BEEN	.002	.208	.253	.000	.
N	D	300	300	300	300	300
	EDU	300	300	300	300	300
	VOC	300	300	300	300	300
	EXP	300	300	300	300	300
	BEEN	300	300	300	300	300

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	BEEN, VOC ^a , EDU, EXP ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: D

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.291 ^a	.084	.072	.599	.084	6.804	4	295	.000	2.015

a. Predictors: (Constant), BEEN, VOC, EDU, EXP

b. Dependent Variable: D

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9.780	4	2.445	6.804	.000 ^a
	Residual	106.017	295	.359		
	Total	115.797	299			

a. Predictors: (Constant), BEEN, VOC, EDU, EXP

b. Dependent Variable: D

Coefficients ^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	1.919	.274		7.004	.000		
	EDU	-.093	.030	-.175	-3.064	.002	.954	1.048
	VOC	-.003	.001	-.133	-2.329	.021	.957	1.045
	EXP	.0001	.000	.147	2.514	.012	.908	1.101
	BEEN	.164	.048	.196	3.401	.001	.937	1.068

a. Dependent Variable: D

Coefficient Correlations ^a

Model		BEEN	VOC	EDU	EXP	
1	Correlations	BEEN	1.000	-.003	.011	.246
		VOC	-.003	1.000	.160	.108
		EDU	.011	.160	1.000	-.118
		EXP	.246	.108	-.118	1.000
	Covariances	BEEN	.002	-2.2E-007	1.54E-005	6.76E-007
		VOC	-2.2E-007	2.18E-006	7.17E-006	9.10E-009
		EDU	1.54E-005	7.17E-006	.001	-2.0E-007
		EXP	6.76E-007	9.10E-009	-2.0E-007	3.25E-009

a. Dependent Variable: D

Collinearity Diagnostics ^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions				
				(Constant)	EDU	VOC	EXP	BEEN
1	1	4.617	1.000	.00	.00	.00	.01	.01
	2	.223	4.548	.00	.00	.00	.51	.22
	3	.090	7.168	.01	.12	.06	.38	.66
	4	.058	8.930	.00	.55	.28	.01	.02
	5	.012	19.934	.99	.33	.66	.09	.10

a. Dependent Variable: D

Residuals Statistics ^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-1.06	2.07	1.56	.181	300
Residual	-1.015	2.369	.000	.595	300
Std. Predicted Value	-2.799	2.815	.000	1.000	300
Std. Residual	-1.694	3.951	.000	.993	300

a. Dependent Variable: D

Regression

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
EXP	1262.93	638.068	300
AGE	29.17	9.461	300
ADD	1.96	1.019	300
INC	1.41E4	10500.173	300
EDU	4.57	1.170	300
VOC	118.44	23.994	300
BEEN	1.80	.742	300
Day	1.56	.622	300

Correlations

		EXP	AGE	ADD	INC	EDU	VOC	BEEN	Day
Pearson Correlation	EXP	1.000	.233	.192	.376	.145	-.135	-.251	.090
	AGE	.233	1.000	.068	.563	.019	-.241	-.275	.099
	ADD	.192	.068	1.000	.163	.119	.097	-.169	-.010
	INC	.376	.563	.163	1.000	.279	-.298	-.205	.043
	EDU	.145	.019	.119	.279	1.000	-.176	-.047	-.139
	VOC	-.135	-.241	.097	-.298	-.176	1.000	.038	-.114
	BEEN	-.251	-.275	-.169	-.205	-.047	.038	1.000	.162
	Day	.090	.099	-.010	.043	-.139	-.114	.162	1.000
Sig. (1-tailed)	EXP		.000	.000	.000	.006	.010	.000	.059
	AGE	.000		.120	.000	.370	.000	.000	.043
	ADD	.000	.120		.002	.020	.048	.002	.435
	INC	.000	.000	.002		.000	.000	.000	.227
	EDU	.006	.370	.020	.000		.001	.208	.008
	VOC	.010	.000	.048	.000	.001		.253	.024
	BEEN	.000	.000	.002	.000	.208	.253		.002
	Day	.059	.043	.435	.227	.008	.024	.002	
N	EXP	300	300	300	300	300	300	300	300
	AGE	300	300	300	300	300	300	300	300
	ADD	300	300	300	300	300	300	300	300

INC	300	300	300	300	300	300	300	300
EDU	300	300	300	300	300	300	300	300
VOC	300	300	300	300	300	300	300	300
BEEN	300	300	300	300	300	300	300	300
Day	300	300	300	300	300	300	300	300

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Day, ADD, AGE, EDU, VOC, BEEN, INC ^a		Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: EXP

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.447 ^a	.200	.180	577.681

a. Predictors: (Constant), Day, ADD, AGE, EDU, VOC, BEEN, INC

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2.429E7	7	3469600.591	10.397	.000 ^a
	Residual	9.744E7	292	333715.118		
	Total	1.217E8	299			

a. Predictors: (Constant), Day, ADD, AGE, EDU, VOC, BEEN, INC

b. Dependent Variable: EXP

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Coefficients		
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	984.334	323.769		3.040	.003
	AGE	-1.043	4.481	-.015	-.233	.816
	ADD	68.619	34.159	.110	2.009	.045
	INC	.018	.004	.299	4.362	.000
	EDU	27.413	30.937	.050	.886	.376
	VOC	-.817	1.506	-.031	-.542	.588
	BEEN	-163.906	48.414	-.191	-3.385	.001
	Day	117.153	56.010	.114	2.092	.037

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	984.334	323.769		3.040	.003
	AGE	-1.043	4.481	-.015	-.233	.816
	ADD	68.619	34.159	.110	2.009	.045
	INC	.018	.004	.299	4.362	.000
	EDU	27.413	30.937	.050	.886	.376
	VOC	-.817	1.506	-.031	-.542	.588
	BEEN	-163.906	48.414	-.191	-3.385	.001
	Day	117.153	56.010	.114	2.092	.037

a. Dependent Variable: EXP

Regression

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
EXP	1262.93	638.068	300
ADD	1.96	1.019	300
INC	1.41E4	10500.173	300
BEEN	1.80	.742	300
Day	1.56	.622	300

Correlations

		EXP	ADD	INC	BEEN	Day
Pearson Correlation	EXP	1.000	.192	.376	-.251	.090
	ADD	.192	1.000	.163	-.169	-.010
	INC	.376	.163	1.000	-.205	.043
	BEEN	-.251	-.169	-.205	1.000	.162
	Day	.090	-.010	.043	.162	1.000
Sig. (1-tailed)	EXP		.000	.000	.000	.059
	ADD	.000	.	.002	.002	.435
	INC	.000	.002	.	.000	.227

	BEEN	.000	.002	.000	.002	.000	.002
	Day	.059	.435	.227	.002	.002	.002
N	EXP	300	300	300	300	300	300
	ADD	300	300	300	300	300	300
	INC	300	300	300	300	300	300
	BEEN	300	300	300	300	300	300
	Day	300	300	300	300	300	300

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Day, ADD, INC, BEEN ^a		Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: EXP

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.442 ^a	.196	.185	576.074

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.442 ^a	.196	.185	576.074

a. Predictors: (Constant), Day, ADD, INC, BEEN

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2.383E7	4	5958196.635	17.954	.000 ^a
	Residual	9.790E7	295	331861.804		
	Total	1.217E8	299			

a. Predictors: (Constant), Day, ADD, INC, BEEN

b. Dependent Variable: EXP

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	971.402	144.949		6.702	.000
	ADD	68.716	33.465	.110	2.053	.041
	INC	.019	.003	.315	5.836	.000
	BEEN	-159.594	47.056	-.186	-3.392	.001
	Day	110.459	54.424	.108	2.030	.043

a. Dependent Variable: EXP

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายหฤษฎ์ชัย อินทโสคติ

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 25 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2529

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2546

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved